

VISIE VRIJETIJDSECONOMIE 2030 GEMEENTE HELLENDOORN

Februari 2024

Opdrachtgever:

SAMENVATTING

De vrijetijdseconomie is een belangrijke pijler voor de gemeente Hellendoorn. Er vinden verschillende ontwikkelingen plaats. Tevens liggen er kansen om de gemeente toeristisch-recreatief verder te ontwikkelen en daarnaast op een gepaste manier in te spelen op brede (maatschappelijke) opgaven.

Een visie vrijetijdseconomie en een uitvoeringsprogramma richting 2030 zijn nodig om deze kansen te benutten en ambities te realiseren. Hierbij geven we een samenvatting van de visie vrijetijdseconomie die voor u ligt. Deze visie is tot stand gekomen samen met ondernemers, inwoners en overige stakeholders. Daardoor is het een breed gedragen stuk.

Hiernaast geven we weer wat de ambitie is en welke strategielijnen hierbij horen, inclusief een aantal beknopte punten uit de uitvoeringsagenda.

Voor verdiepende informatie, hoe we tot deze ambitie en strategielijnen zijn gekomen, verwijzen wij u verder naar het volledige rapport.

Ambitie

Hellendoorn, natuurlijk avontuurlijk! We zijn een levendige gemeente met een bloeiende vrijetijdseconomie. Samen met alle betrokkenen zorgen we voor de juiste balans tussen economische activiteiten, natuur en beleving. We koesteren onze groene verbindingen tussen de kernen en het nationaal park. Daarnaast is ons verblijfs- en dagrecreatief aanbod kwalitatief sterk en sluit het aanbod aan op het verbeteren van het welzijn van bezoekers, waarbij plezier, ontspanning en respect voor de natuur hand in hand gaan.

Strategielijnen

1

Kwaliteitsimpulsen en selectief uitbreiden

2

Balans toerisme, natuur, agrarisch en slimme groene verbindingen

3

Samen sterker, toegankelijker en beleefbaar

Uitvoeringsagenda

- *Verbeteren kwaliteit huidige verblijfsaanbod*
- *Uitbreiden verblijfsaanbod voor de stijl- en inzichtzoeker*
- *Dagrecreatie in kwaliteit behouden en uitbreiden*
- *Inzetten op huidige kracht van een gebied en benoemde identiteiten van de gebieden (zie Omgevingsvisie) sterker toe te passen.*
- *Verduurzamen mobiliteit door het verbeteren van veilige fiets- en OV-verbindingen door de gemeente heen.*
- *Vergroenen en beter beleefbaar maken van de kernen en de weg naar het nationaal park*
- *De customer journey van potentiële bezoekers in beeld brengen om zo kansrijke samenwerkingen vorm te geven.*
- *Toegankelijker maken en beleefbaar houden van cultureel, natuurlijk en avontuurlijk aanbod.*
- *Versterken van samenwerking tussen verschillende ondernemers.*

VOORWOORD

Met trots presenteren wij u onze visie op de vrijetijdseconomie van onze gemeente.

De gemeente Hellendoorn heeft veel moois te bieden op het gebied van vrijetijdsbesteding. Voor toeristen, ondernemers én voor onze eigen inwoners. De prachtige groene omgeving, gezellige dorpen, mooie dagactiviteiten, een goed verblijfs- en cultureel aanbod maken dat we een bruisende gemeente zijn.

Vrijetijdseconomie is een belangrijke sector in onze gemeente. Een sector waar nog veel kansen en uitdagingen liggen. Op een verantwoorde manier willen we zorgen dat al het moois behouden blijft en waar mogelijk versterkt wordt. Tegelijkertijd willen wij ruimte bieden voor innovatie en groei. Daarom hebben we samen met betrokken partijen deze visie vrijetijdseconomie voor de gemeente opgesteld.

Onze ambitie voor de komende jaren is duidelijk: Hellendoorn, natuurlijk avontuurlijk! We willen dat Hellendoorn een plek is waar natuur en avontuur samenkomen en waar gastvrijheid en ondernemerschap hand in hand gaan.

Dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan het vormgeven van deze visie. Dankzij uw inzet en betrokkenheid kunnen we samen werken aan een duurzame toekomst. Een toekomst waar een goede balans is tussen leefbaarheid en een goede leefomgeving voor de bewoner, ondernemer én voor de bezoeker.

Egbert Nijebanning

Wethouder gemeente Hellendoorn

Huis van Cultuur en Bestuur | Gemeente Hellendoorn

INHOUD

1 Inleiding	5	4.4 Ambitie vrijetijdseconomie 2030	27
1.1 Aanleiding & uitgangspunten	6	4.5 3 strategielijnen vrijetijdseconomie 2030	28
1.2 Proces om te komen tot de visie voor de vrijetijdseconomie	7	4.6 Uitvoeringsagenda vrijetijdseconomie 2030	29
2 Uitgangspunten en kaders	8	Strategielijn 1	29
2.1 De maatschappelijke waarde van vrijetijdseconomie	9	Strategielijn 2	33
2.2 Trends en ontwikkelingen	10	Strategielijn 3	33
2.3 Beleidskaders	12	4.7 Gewenste organisatiestructuur	35
Landelijk beleid	12		
Provinciaal/regionaal beleid	13		
Gemeentelijk beleid	14		
3 De sector in beeld	15	5 BIJLAGEN	36
3.1 Huidig profiel & aanbod	16	Bijlage A: input beleidsmedewerkers	37
3.2 Huidige en kansrijke doelgroep	18	Bijlage B: relevante beleidsspeerpunten	39
3.3 Wat vinden inwoners van de vrijetijdseconomie?	20	Bijlage C: trends & ontwikkelingen	42
4 Visie en uitvoeringsprogramma	23	Bijlage D: profiel kernen gemeente Hellendoorn	45
4.1 SWOT- analyse	24	Bijlage E: analyse Marketing-Oost	46
4.2 Confrontatiematrix	25	Bijlage F: de leefstijlvinder	47
4.3 De opgaven	26	Bijlage G: inwonersenquête – figuren	53
		Bijlage H: bronvermelding	56

1

Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de aanleiding en uitgangspunten voor het opstellen van de visie. Verder wordt het proces om te komen tot de toeristische visie toegelicht.

1.1 AANLEIDING & UITGANGSPUNTEN

Aanleiding

De vrijetijdssector is belangrijk voor de gemeente Hellendoorn. Jaarlijks trekt de gemeente meer dan een half miljoen overnachtingen. De economische impact (bestedingen) ligt tussen de € 25-€30 miljoen per jaar. Samen met een werkgelegenheidsaandeel van 7,8% is het een belangrijke economische pijler. Tevens draagt de vrijetijdseconomie in belangrijke mate bij aan welzijn en gezondheid van zowel inwoners als bezoekers. De gemeente kent een aantrekkelijk landschap met veel recreatiemogelijkheden en een divers aanbod aan verblijfsrecreatie. Het aanbod en de landschappelijke kwaliteiten maken Hellendoorn een aantrekkelijke gemeente voor inwoners en bezoekers die er graag op uit trekken in de natuur en/of tijd spenderen met het hele gezin.

Er liggen kansen om de gemeente toeristisch-recreatief verder te ontwikkelen en daarnaast op een gepaste manier in te spelen op brede (maatschappelijke) opgaven. In het coalitieakkoord "*Helder(s) Akkoord, Hellendoorn maken we met elkaar!*" staat o.a. benoemd dat samen met ondernemers en gebiedspartners de toeristische kracht verder wordt uitgebouwd. Belangrijk hierbij is om de vrijetijdseconomie niet als een afzonderlijk thema te beschouwen. De sector is nauw vervlochten met ontwikkelingen op het gebied van landbouw, verkeer, wonen, etc. Lokale, regionale en (inter-)nationale trends en ontwikkelingen vragen om een integrale aanpak.

Om de verschillende opgaven het hoofd te bieden, maar vooral ook om de kansen die er liggen voor de vrijetijdseconomie op een duurzame manier te verzilveren, is het hebben van een actuele visie een vereiste. Een visie die richting geeft, partijen bij elkaar brengt en (ruimtelijke) sturing geeft aan nieuwe ontwikkelingen. Dit leidt uiteindelijk tot een uitvoeringsprogramma om de ambities te kunnen realiseren richting 2030.

Uitgangspunten

De afgelopen maanden hebben we samen met gemeente en ondernemers het gesprek gevoerd over de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie in de gemeente Hellendoorn. Ook hebben we input vanuit inwoners ontvangen middels een enquête. Voorliggende visie is daarvan het resultaat. De visie biedt handvaten om doelgericht met elkaar aan de slag te gaan. Want alleen gezamenlijk kunnen de kansen die er liggen worden verzilverd.

De visie is ontwikkeld vanuit de volgende gezamenlijk gedragen uitgangspunten:

- › **Niet voor, maar door stakeholders.** We vinden het belangrijk dat de visie samen met de sector is vormgegeven. Dit levert de meeste input op en zorgt -naast draagvlak- ook voor eigenaarschap.
- › **Toerisme en recreatie geen doel op zichzelf.** De vrijetijdseconomie biedt kansen om het woonplezier van inwoners te vergroten en bezoekers van buiten de gemeente aan te trekken. Goede toeristisch-recreatieve voorzieningen kunnen hier een mooie bijdrage aan leveren. Dit vraagt om een goede balans tussen 'people, planet, profit'.
- › **Denken vanuit kansen met oog voor deelgebieden/-thema's.** Elke kern in de gemeente heeft zijn eigen karakteristieken, zo ook het buitengebied. Om de gemeente in samenhang te ontwikkelen –én tegelijkertijd oog te hebben voor de afzonderlijke kenmerken- werken wij in deze visie vanuit thema's. Dit brengt focus aan in de visie en maakt het mogelijk om deze thema's individueel en vanuit samenhang te versterken.
- › **In samenwerking met de regio.** Recreanten en toeristen denken niet vanuit gemeentegrenzen en daarom is het essentieel om de regio te betrekken. Van belang is om de gemeente te betrekken door aan te sluiten op de regionale visies.

1.2 PROCES OM TE KOMEN TOT DE VISIE VRIJETIJDSECONOMIE

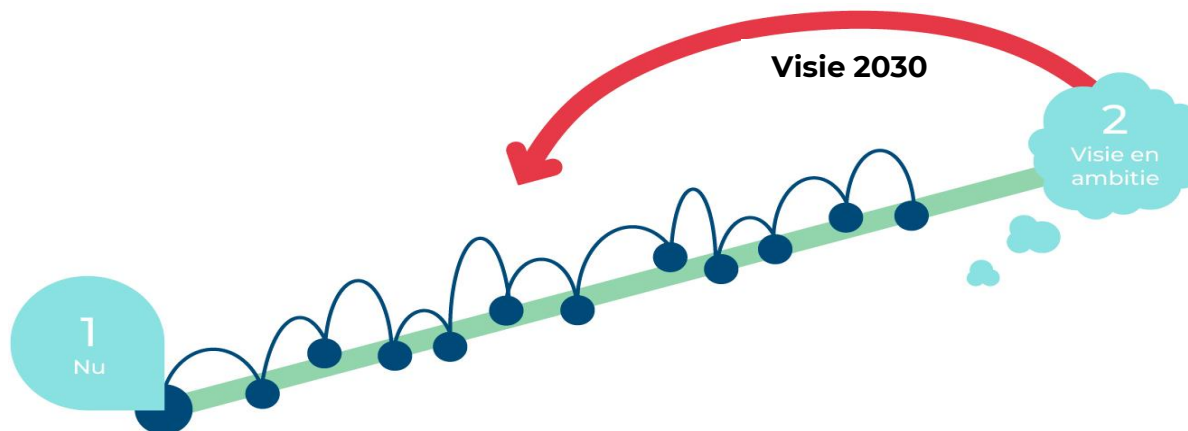
Proces

Deze visie vrijetijdseconomie (hierna genoemd VTE) is opgesteld in samenwerking met ondernemers, toeristische organisaties, inwoners, gemeente en andere betrokkenen. De gemeente opereert immers in een speelveld met veel verschillende actoren die allemaal belang hebben bij een florerende toeristische en recreatieve sector. Alleen een gezamenlijk traject leidt tot draagvlak en goede energie.

Allereerst heeft een schouw door de gemeente plaatsgevonden, een startgesprek met de betrokken ambtenaren en de portefeuillehouder en is er input opgehaald bij verschillende ambtenaren/beleidsvelden. Vervolgens is de huidige situatie in beeld gebracht. Hierbij is gebruik gemaakt van

bestaande beleidstukken en onderzoeken, aangevuld met expertise van Ginder. Deze eerste bevindingen zijn gedeeld en verrijkt tijdens het eerste overleg met de klankbordgroep, bestaande uit een vertegenwoordiging van ondernemers en organisaties uit de VTE-sector. Ook is een inwonersenquête uitgezet, waarvan de resultaten in deze visie terug te vinden zijn.

In januari 2024 heeft een brede sessie plaatsgevonden, waaraan met name ondernemers in de VTE-sector en andere betrokkenen hebben deelgenomen. Tijdens deze avond zijn deelnemers met elkaar in gesprek gegaan over de ambitie en thema's.

Leeswijzer

Na deze inleiding volgen drie hoofdstukken, kort en krachtig. Allereerst nemen we u mee in de uitgangspunten en kaders, vervolgens brengen we de huidige recreatiesector in beeld, waar staan we nu en wat zijn de belangrijkste opgaven. In het laatste hoofdstuk schetsen we de ambitie en visie voor de vrijetijdseconomie, inclusief doelen en uitvoeringsprogramma. In de bijlagen zijn vervolgens nog verdere uitwerkingen van onder andere de bouwstenen, het profiel van de gemeente en de leefstijlen weergegeven. In terminologie is het goed om een onderscheid te maken tussen de 'gemeente Hellendoorn' (gaat om alle kernen die binnen de gemeentegrenzen vallen) en 'Hellendoorn' (gaat alleen om de kern Hellendoorn). Laat u verrassen en inspireren door de visie en het uitvoeringsprogramma.

2

Uitgangspunten en kaders

Dit hoofdstuk schetst de uitgangspunten en kaders. De maatschappelijke waarde van de vrijetijdseconomie wordt omschreven waarna de belangrijkste trends en ontwikkelingen worden toegelicht en toegespitst op de gemeente Hellendoorn. Tot slot worden beleidskaders meegenomen.

2.1 DE MAATSCHAPPELIJKE WAARDE VAN VRIJETIJDSECONOMIE

Vrijetijdseconomie is in de huidige maatschappij niet langer een doel op zich, maar wordt ingezet als een instrument om bredere maatschappelijke doelen te behalen.

De vrijetijdseconomie levert een grote bijdrage aan het Bruto Nationaal Product, maar misschien nog wel belangrijker is de bijdrage die de vrijetijdseconomie levert aan ons **Bruto Nationaal Geluk - Bruto Twents Geluk**. Een kwart van onze tijd bestaat uit vrije tijd¹⁾. Mensen hebben een vakantie of (mid-)dagje uit af en toe nodig om de dagelijkse drukte achter zich te laten en weer even op te laden. De ene doet dat door met vrienden naar een festival te gaan en de ander door een wandeling in de natuur te maken. Vrijtijdsbesteding vergroot de kwaliteit van het leven en maakt mensen gelukkiger, ook in de gemeente Hellendoorn.

De vrijetijdseconomie is bij uitstek een goed middel voor het op peil houden van het **voorzieningsniveau**. Met name in kleinere dorpen en kernen zien we de afgelopen jaren namelijk een grote afname van voorzieningen, zoals supermarkten en detailhandel. Toerisme kan zorgen voor een groter draagvlak voor dergelijke voorzieningen en kan het **vestigingsklimaat voor ondernemers** versterken. Dit kan voor de kernen Hellendoorn, Nijverdal en Haarle ook van invloed zijn in de toekomst. Als de verbinding tussen toerisme, recreatie en de centra sterker wordt gelegd kan dit een positief effect hebben op ondernemingen in het centrum. Zeker als dit ook gepaard gaat met een sterk centrum management.

1. Bron: Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) (2020). De sociale staat van Nederland, geraadpleegd via <https://digitaal.scp.nl/ssn2020/vrije-tijd/>

2. Bron: Centre of Expertise. Leisure, tourism & hospitality (CELTH) (2021). Maatschappelijke Waarde van Toerisme en Recreatie

Cultuur en erfgoed zijn vaak medebepalend voor de identiteit van een gemeente of regio, zo ook voor de gemeente Hellendoorn. Door herbestemming van erfgoed met een toeristisch-recreatieve functie of door inkomsten uit toerisme en recreatie te benutten voor instandhouding en restauratie van cultuur en erfgoed kan de vrijetijdseconomie een belangrijke bijdrage leveren aan het **behoud van cultuur en erfgoed**.

Ook speelt de vrijetijdseconomie inmiddels een belangrijke rol bij het besef dat de **schaarse natuur beschermd moet worden**. Lange tijd was de tendens dat toerisme en recreatie een negatief effect op de natuur had vanwege de druk op de natuur, maar onderzoek toont aan dat toerisme en recreatie ook een positieve invloed heeft op de natuur²⁾. Zo is er in veel toeristische regio's het besef dat ze afhankelijk zijn van kwalitatief mooie natuur en is er daarom ook meer aandacht voor natuurbehoud en het spreiden van bezoekers. Dit geldt zeker ook voor gemeente Hellendoorn gezien de ligging van het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug. Ook hier wordt goed aandacht besteed aan natuurbehoud en management van bezoekersstromen.

Toeristisch-recreatieve voorzieningen en evenementen maken een plaats aantrekkelijker en interessanter voor **jonge mensen** om te wonen en werken. Hierbij zijn voor de gemeente Hellendoorn voornamelijk de voorzieningen in de centra en meer activiteiten voor jongeren van belang. Dit vergroot niet alleen de werkgelegenheid, maar creëert ook een dynamische en levendige gemeenschap en een gebalanceerde demografie. In vergrijzende gemeenten kan de vrijetijdseconomie dus een belangrijke rol spelen om de leefbaarheid te vergroten en jongere inwoners aan de gemeente te binden.

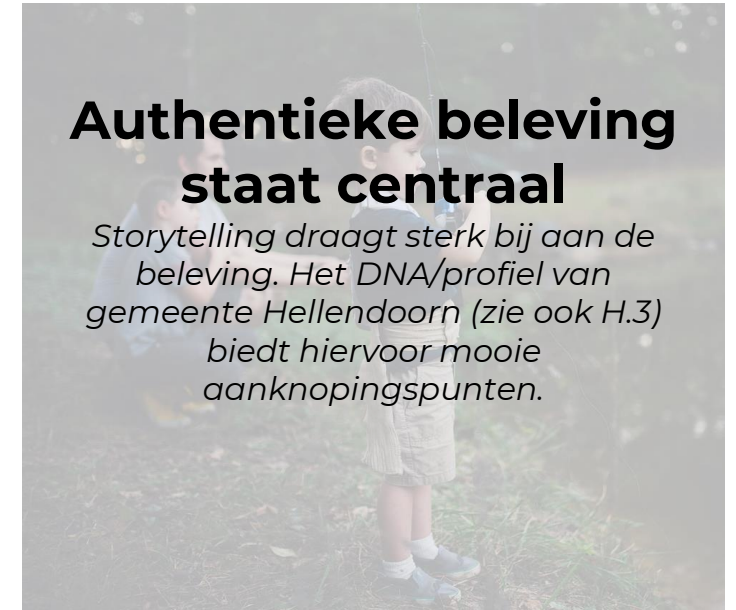
2.2 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

De volgende trends zijn landelijk en/of binnen de vrijetijdssector zichtbaar. Het is belangrijk om binnen de visie hierop in te spelen en daarbij de belangrijkste aanknooppunten voor de gemeente Hellendoorn mee te nemen. In bijlage C worden de trends verder toegelicht.

Vergrijzing en ontgroening

Senioren vormen een kansrijke doelgroep voor de toekomst en zijn nu reeds goed vertegenwoordigd in gemeente Hellendoorn.

Authentieke beleving staat centraal

Storytelling draagt sterk bij aan de beleving. Het DNA/profiel van gemeente Hellendoorn (zie ook H.3) biedt hiervoor mooie aanknopingspunten.

Personeelstekort

Dit aspect is nu al merkbaar in gemeente Hellendoorn en zal op termijn een rol blijven spelen.

Transitie agrarische sector

Toerisme als alternatief of als nevenactiviteit voor agrarische bedrijvigheid komt steeds vaker voor en is zeker voor een gemeente met veel buitengebied, zoals Hellendoorn, kansrijk. Dit kan ook een bedreiging zijn. De gemeente ontvangt nu al veel verzoeken en heeft handvatten nodig om hierop te sturen.

Trek naar landelijk gebied

Steeds meer toeristen willen de drukte ontvluchten en zijn op zoek naar rust. Gemeente Hellendoorn biedt hiervoor goede aanknopingspunten.

Cultuur voor een bredere doelgroep toegankelijk

Voor de gemeente Hellendoorn is dit een positieve ontwikkeling gezien de diverse cultuuractiviteiten (musea, molens en theater).

Opkomst van het sportieve indoor vermaak

Voor de gemeente Hellendoorn een kans om de toerist/recreant beter te bedienen met sportieve activiteiten. Dit biedt ook kansen om 'avontuurlijk Hellendoorn' nog beter uit te dragen en minder vast te zitten aan alleen seizoensgebonden activiteiten.

Vaker, korter en op wisselende momenten op vakantie

Ook deze ontwikkeling is positief voor het binnenlands toerisme in de gemeente Hellendoorn.

Uitersten in trek: luxe en back-to-basic winnen beide aan populariteit

Gemeente Hellendoorn heeft een beperkt aanbod als het gaat om de echt luxere accommodaties. Wel beschikt gemeente Hellendoorn over een vrij groot aantal (kleinschalige) campings.

Toenemende aandacht/noodzaak voor duurzaamheid

Voor (ondernemers in) de gemeente Hellendoorn is het belangrijk om mee te gaan in de landelijke ontwikkelingen in duurzaam toerisme. Hier zijn stappen in te maken. De aandacht hiervoor, ook vanuit toeristen, wordt steeds groter.

Branchevervaging; dag- en verblijfsaanbod gecombineerd

Het onderscheid tussen dag- en verblijfsaanbod vervaagt. Dit biedt kansen voor nieuwe concepten en nieuwe doelgroepen.

2.3 BELEIDSKADERS

Deze visie vrijetijdseconomie staat niet op zichzelf. We sluiten aan bij regionale en landelijke kaders en perspectieven om gezamenlijk de vrijetijdsector van de Gemeente Hellendoorn te versterken.

Landelijk beleid

Perspectief 2030 van NBTC Holland Marketing. Het landelijke perspectief van NBTC markeerde in 2018 een verandering in het denken over toeristische ontwikkeling in Nederland. Het benadrukt dat toerisme niet alleen maar een economisch aspect betreft, maar een breder domein dat kan bijdragen aan maatschappelijke opgaven. Er wordt vanuit een duurzame benadering gekeken waarbij toerisme en recreatie als middel ingezet wordt om maatschappelijke doelen te behalen. Als gevolg van dit landelijke Perspectief 2030 hebben talloze overheden stappen ondernomen om nieuwe, duurzame plannen te ontwikkelen. Een belangrijk onderdeel hierbij is dat zowel ondernemers als bewoners betrokken dienen te worden, dat er goed dient te worden ingespeeld op het DNA van het gebied en dat de koppelkansen met andere opgaven en sector optimaal benut worden. Het uitgangspunt is om dit landelijke perspectief als richtinggevend kader aan te houden voor de specifieke opgaven van de gemeente Hellendoorn.

Waardevol Toerisme van de Raad voor de Leefomgeving en

Infrastructuur (Rli). In het advies 'Waardevol Toerisme' pleit de Rli voor meer aandacht voor de wederkerige relatie tussen toerisme en de leefomgeving. Overheden moeten de blik niet alleen richten op het economisch profijt, maar er moet ook aandacht zijn voor de balans tussen

economie, leefomgeving en samenleving. Voorkomen dient te worden dat de negatieve effecten van toerisme de overhand krijgen en ten koste gaan van de kwaliteit van de bestemming. Het draagvlak voor toerisme onder bewoners is hierbij eveneens een belangrijke factor. Op hoofdlijnen sluit dit advies/deze denklijn sterk aan bij Perspectief 2023.

Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030. Vijf doelen worden in het beleidsprogramma benoemd. Dit is belangrijk in relatie tot het Nationaal Park in Gemeente Hellendoorn. De vijf doelen vormen het kader, dit zijn:

- De natuur-, landschaps-, erfgoed- en ruimtelijke kwaliteiten van ieder nationaal park versterken – elk park vanuit de eigen gebiedsidentiteit.
- Ieder nationaal park ontwikkelen naar robuustere natuur- en landschapsgebieden met stevige natuurkernen.
- De unieke natuurbeleving van elk nationaal park versterken, in balans met de draagkracht van de natuur.
- De samenleving steviger met de nationale parken verbinden.
- De herkenbaarheid en eenheid van de gezamenlijke nationale parken in Nederland vergroten.

Provinciaal/regionaal beleid

Position Paper Gastvrij Overijssel. Gastvrij Overijssel is het netwerk waarin toeristische marktpartijen in Overijssel met elkaar samenwerken. Gastvrij Overijssel wil het toeristisch aanbod verbeteren door nog beter samen te werken in de vrijetijdssector. Zo wil ze ervoor zorgen dat meer toeristen naar Overijssel komen en daar meer geld besteden. Gastvrij Overijssel werkt hierbij nauw samen met de verschillende gemeenten en provincie Overijssel. Elke 4 jaar maakt ze een nieuw uitvoeringsplan. Participerende partijen voeren het plan uit.

In het huidige uitvoeringsplan (Position Paper 2024-2027) ziet ze toerisme als kans voor het landelijk gebied en zet ze in op drie onderdelen die ook voor de gemeente Hellendoorn van invloed kunnen zijn, namelijk: Innovaties stimuleren bij ondernemers rondom speerpunten (duurzaam, groen & digitaal en personeel, opleiding en arbeidsmarkt). Het doorontwikkelen van R&D Gastvrij Overijssel. Aan de slag met 'proeftuinen' op gebiedsniveau.

Ambitieplan De Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal. Het gezamenlijk streefbeeld voor 2030 voor Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug en het omliggende gebied Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal is: Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug is de kern van het karakteristieke gebied Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal. In 2030 vormt het gebied Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal een herkenbare cultuurhistorische eenheid, gebaseerd op de eerder tot stand gekomen landschapsbiografie. De regio Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal vormt landschappelijk en ecologisch gezien één samenhangend geheel. In het gebied wordt een inkijk gegeven in de ontstaansgeschiedenis van

natuur en landschap én de rol van de mens daarin. De diversiteit van natuur, cultuurhistorisch landschap, landbouw, water en de karakteristieke gebiedsidentiteit biedt topbelevingen op alle fronten. Zo ontstaan mogelijkheden om de kwetsbare natuur in het kerngebied te herstellen en versterken én kansen voor sociaaleconomische ontwikkeling, versterking van de leefbaarheid. De begrenzing van Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug als zodanig blijft ongewijzigd.

Perspectief Twente 2030. Het ambitieplan 'Perspectief Twente 2030' richt zich op de uitdagingen waarmee de regio wordt geconfronteerd, waaronder de impact van de vrijetijdseconomie op het leef- en vestigingsklimaat, Tukkertrots en de algehele ontwikkeling van Twente. Het plan omvat verschillende programmaliijnen, zoals het versterken van de natuurlijke aantrekkingskracht van Twente, het aantrekken van talent, het benadrukken van de unieke identiteit van Twente, en het ontwikkelen van een veerkrachtige vrijetijdseconomie.

Salland Kompas 2024-2027. Naast Twente ligt de gemeente Hellendoorn ook in Salland. Dit betekent dat beide perspectieven meegenomen dienen te worden. Het streven is om Salland als toeristische en recreatieve bestemming onder de aandacht te brengen bij fietsers en wandelaars in Nederland en in Salland, hierbij ligt de focus op de eigeninwoner en specifiek op de inzichtzoeker. Op de internationale markt focussen we daarbij op de Duitse en Vlaamse markt. Aansluitend op dit streven is het doel om de overnachtingen en bestedingen te doen stijgen ten opzichte van 2021/2022.

Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie Hellendoorn

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. Dit is een wet die zorgt voor een veilige en gezonde leefomgeving. De Omgevingsvisie is een belangrijk kerninstrument voor de gemeente om de langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving weer te geven. Alle visies die de gemeente vaststelt vallen onder deze Omgevingsvisie. Voor de gemeente Hellendoorn is de Structuurvisie uit 2013 behouden en heeft de status van Omgevingsvisie gekregen.

Helder(s) Akkoord

Het coalitieakkoord benadrukt verschillende belangrijke pijlers, waaronder democratische vernieuwing, economische stimulans, en ontwikkeling van de vrijetijdseconomie en toerisme. De focus ligt op het versterken van de toeristische kracht van de gemeente Hellendoorn met een duurzaam fietsstructuurplan en ondersteuning van plattelandstoerisme, in lijn met het 'Ambitieplan Nationaal Park Sallandse Heuvelrug-Twents Reggedal'. Verder richt het akkoord zich op inclusieve werkgelegenheid, armoedebeleid, zorg, welzijn, jeugd, onderwijs, cultuur, sport, mobiliteit, leefbaarheid van het platteland, klimaat, wonen, financiën, veiligheid en dienstverlening. Er wordt gestreefd naar een brede ondersteuning van culturele voorzieningen en het behoud van diverse sportfaciliteiten en openbare ruimtes, met oog voor een duurzame en leefbare gemeenschap.

Hellendoorns Kompas 2023

Het 'Hellendoorns Kompas 2023' richt zich op verschillende aspecten om de kwaliteit van de gemeente Hellendoorn te verbeteren en te behouden. Het kompas legt de nadruk op ruimtelijke kwaliteit, met aandacht voor hergebruik, cultureel erfgoed, en een verbeterde beeldkwaliteit die voldoet aan de welstandseisen. Verder streeft het kompas naar het creëren van een gezonde en veilige leefomgeving die uitnodigt tot sporten, spelen en bewegen, met voldoende groene en recreatieve mogelijkheden. Het beleid omvat ook maatregelen gericht op wonen, welzijn en zorg, het versterken van de lokale economie en werkgelegenheid, het bevorderen van duurzaamheid en het verduurzamen van de mobiliteit, alsook het stimuleren van lokaal ondernemerschap en het benutten van de toeristische kracht van de gemeente Hellendoorn.

Verdere informatie over relevante beleidsinformatie/-kaders is te vinden in bijlage B & C, hier wordt ook de verordening verblijfsrecreatie verder uitgewerkt.

3

De sector in beeld

Dit hoofdstuk schetst de huidige vrijetijdseconomie van de gemeente Hellendoorn. We starten met een beknopte schets van het huidige profiel, vervolgens het verblijfs- en dagrecreatief aanbod. Daarna worden de huidige en kansrijke doelgroepen benoemd en wordt de mening van de inwoner over de vrijetijdseconomie in de gemeente Hellendoorn geschetst.

3.1 HUIDIG PROFIEL & AANBOD

*onderstaand een selectie van het aanbod. De lijst is niet volledig.

Deze paragraaf schetst de huidige vrijetijdseconomie van de gemeente Hellendoorn. We starten met een beknopte schets van het huidige profiel en het huidige verblijfs- en dagrecreatief aanbod. Vervolgens worden de huidige en kansrijke doelgroepen benoemd.

Profiel: Hellendoorn, Nijverdal en de kleinere kernen (zie bijlage D)

- **Hellendoorn:** Idyllisch dorp waar je gemakkelijk gaat wandelen, fietsen of mountainbiken in de natuur. Highlights zoals het Avonturenpark Hellendoorn en varen met de Zomp. Hellendoorn heeft een historische dorpskern.
- **Nijverdal:** Volop activiteiten: winkelen, horeca, evenementen. Denk hierbij aan het Memory Vrijheidsmuseum, ZINiN (cultuur/theater/bibliotheek/tourist info), Buitencentrum Staatsbosbeheer en de Sterrenwacht. Ook nabij natuur voor wandelingen en fietstochten.
- De kleinere kernen van Hellendoorn, **Haarle/Daarle en Daarlerven**, hebben allemaal hun eigen karakteristieken en authentieke waarden. Er heerst echt een dorpsleven waar noaberschap hoog in het vaandel zit. Ze worden omringd door groene, afwisselende landschappen en natuur.

Feiten & cijfers: peiljaar 2022

In 2022 waren er circa 220 vestigingen in de gemeente Hellendoorn op het gebied van 'Recreatie en Toerisme' (RT) (brede afbakening; van vervoer tot horeca en verblijf). Dit leverde 1.180 banen op (LISA, 2022). Dit toont aan dat het toeristisch bedrijfsleven een relatief kleinschalig karakter heeft, met ruim 5 banen per bedrijf, waarbij in de praktijk de verschillen onderling uiteraard groot zijn. Kijkende naar omliggende, vergelijkbare gemeenten is er een soortgelijk beeld. In de gemeente Hellendoorn ligt het aantal banen per vestiging net wat hoger. Dit kan liggen aan één van de grotere spelers (Avonturenpark Hellendoorn of één van de grotere bungalowparken Landal of Hof van Salland). Wanneer het vergeleken wordt met cijfers van het totaal aantal banen komt het uit op zo'n 7,8% uit de RT sector. De verhouding van aantal banen in de toeristische sector is landelijk zo'n 6,5%. Het aandeel banen in deze sector ligt dus hoger in de gemeente Hellendoorn (Lisa, 2022).

VERBLIJFSAANBOD*

Hotel en B&B

- Beperkt aanbod in hotels, van kleine omvang (2 hotels omvatten rond de 30 en 60 bedden).
- Redelijk veel aanbod in B&B's, kleinschalig

Vakantieappartementen/bungalowparken en campings

- Divers aanbod, enkele grotere spelers met honderden eenheden
- Divers aanbod campings: van tientallen kampeerplekken tot een drietal grote spelers met honderden kampeerplekken. Camping Noetselerberg is met bijna 300 plekken veruit de grootste.

DAGRECREATIEF AANBOD*

Cultuurhistorie

- Historische dorpskern Hellendoorn
- De Zomp
- (Kleinschalige) musea;
- Cultuur voor eigen inwoners; theater en filmhuis. Zowel binnen als buiten (Openluchttheater Nijverdal).

Dagrecreatie

- Kartplaza (o.a. kartbaan en klimpark);
- Avonturenpark Hellendoorn inclusief Slidepark;
- Gemeentelijk zwembad;
- Sterrenwacht;
- De Wilgenwaard (o.a. Escaperooms)

Extensieve dagrecreatie

- Wandelen (diverse themapaden zoals planetenpad/kabouterpad etc.)
- paardrijden, mountainbiken en fietsen: bezoek nationaal park (jaarlijks miljoenen bezoekers)

Evenementen

- Outdoor events en evenementen als Dauwpop, Hellendoorn Rally, Yu Man Race, Old Timer Meeting etc.

Kansen in aanbod | analyse Marketing-Oost in relatie tot analyses Ginder

Onderdeel van de analyse is de kansenkaart, vormgegeven door Marketing Oost. In de kansenkaart is alle geografische informatie die raakvlakken heeft met de vrijetijdseconomie in de gemeente Hellendoorn gevisualiseerd. Deze kansen kaart is digitaal, om deze kaartlagen te zien kunt u [hier](#) klikken.

In deze kansenkaarten worden het dagrecreatief aanbod, verblijfsrecreatief aanbod, routestructuren, leefstijlen, natuuraanbod en cultuuraanbod gepresenteerd. In de kaart 'alle lagen' kunnen verschillende elementen van de vrijetijdseconomie over elkaar heen gelegd worden om zo tot nieuwe inzichten te komen. Zie in bijlage E de volledige analyse van Marketing-Oost inclusief de kaarten met een overzicht van het huidige dag- en verblijfsaanbod.

Onderstaand zijn de belangrijkste conclusies weergegeven van Marketing-Oost, in relatie tot de analyses van Ginder:

1. Ontwikkel dagrecreatie (ten noordoosten) van de gemeente gericht op inzichtzoekers en stijlzoekers. Dit komt op de volgende pagina's terug in de analyse, onder andere deze doelgroepen komen sterk naar voren als kansrijke doelgroep. In deze uitkomst is ook de focus op noordoost Hellendoorn naar voren gekomen, in verband met de mogelijkheden in ruimte die hier zijn. Dit kan een optie zijn, maar allereerst moet worden gekeken wat de mogelijkheden rondom de kernen zijn voor dagrecreatie. Indien dit niet mogelijk is, kan een vervolgstap zijn om breder te kijken naar mogelijkheden. Dit kan bijvoorbeeld in een afwegingskader of zoneringsplan worden vastgelegd.

2. Laat de natuurwaarden (leidend zijn) sterk terugkomen bij de realisatie van nieuwe voorzieningen. Wanneer ondernemers / stakeholders of overige partijen recreatie willen ontwikkelen is het belangrijk om de natuurwaarden sterk te laten terug komen. Zo wordt scherp rekening gehouden met de balans tussen toerisme, natuur en agrarisch gebied. Dit is genuanceerder dan natuurwaarden leidend laten zijn voor realisatie van nieuwe voorzieningen, om zo de ondernemers ook kansen te bieden hier een balans in te vinden. Het beleid buitengebied kan hierin ondersteunen. Hierin staan handreikingen om tot deze balans te komen.

3. Realiseer meerdere start- en informatiepunten om bezoekers te spreiden in de gemeente Hellendoorn.

Ten behoeve van de spreiding van bezoekers en het versterken van de verbindingen met de kernen en toeristische attracties is het realiseren van meerdere start- en informatiepunten een aanbeveling.

4. Versterk het MTB-netwerk. Er zijn al veel MTB routes. De kunst zit meer in het beleefbaar houden en maken van de routes. Dit geldt ook voor overige routes zoals fiets- en wandelroutes. De huidige mountainbikeroutes staan hoog aangeschreven, het behoud van deze status en routes is ook van belang. Het behoud en waar nodig het versterken van deze vaste mountainbikeroutes heeft positieve effecten: natuurgebieden worden beter beschermd en wildrijden wordt tegen gegaan. Het bieden van arrangementen met horeca is nog een punt waarop meer samenwerking gezocht kan worden.

5. Versterk de OV-verbindingen naar recreatieve bedrijven in de gemeente. Dit wordt als grote opgave en toegevoegde waarde gezien voor de gemeente en de recreatieve bedrijven. Om op een duurzamere manier meer bezoekers te kunnen trekken.

3.2 HUIDIGE EN KANSRIJKE DOELGROEP

Om de huidige en kansrijke doelgroepen voor de gemeente Hellendoorn te bepalen wordt gebruik gemaakt van het model van de Leefstijlvinder. Meer informatie over dit model is te vinden in bijlage F. In deze paragraaf wordt een analyse van het aanbod gemaakt. De ervaring wijst uit dat het aanbod bepalend is voor de leefstijl van de bezoeker die naar de gemeente komt. De aanwezige voorzieningen geven inzicht in de huidige doelgroep. Daarnaast wordt inzichtelijk wat een kansrijke doelgroep is om meer op te focussen richting de toekomst. Ook Resono data zijn geïnventariseerd voor het centrum van Nijverdal en Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug.

Huidig aanbod

Gemeente Hellendoorn beschikt over een aanbod dat zich richt op de harmonie-, verbindings- en inzichtzoekers. Dit zijn relatief grote doelgroepen in de gemeente, maar niet de grootste (rust- en stijlzoekers). Als gekeken wordt naar het huidige aanbod in de gemeente Hellendoorn, dan valt op dat het zich voornamelijk richt op de volgende drie leefstijlen:

- **Harmoniezoeker:** Het bestaande aanbod is voornamelijk gericht op de harmoniezoekers. Kenmerkend voor deze groep is dat het hartelijke, gezellige mensen zijn, met veel interesse in anderen. De harmoniezoekers genieten van tijd met elkaar op een vakantiepark, houden van winkelen, maar genieten ook van activiteiten zoals zwemmen, een speelparadijs of een pretpark bezoeken. Hier is in de gemeente Hellendoorn verschillend aanbod voor. Het verblijfsaanbod is in de gemeente sterk gericht op campings en vakantieappartementen.
- **Verbindingszoeker:** in de tijd die overblijft genieten ze graag van de natuur, op de fiets of al wandelend. Maar ook een bezoek aan museum of theater vinden ze fijn. Dit sluit goed aan bij het huidige dagrecreatieve aanbod dat de gemeente te bieden heeft, de vele natuur, wandel-, fietspaden etc. Ze verblijven graag op een camping met goede faciliteiten, of in een bekende hotelketen. Kenmerkend aan deze leefstijl

is dat als het ze bevalt, dan komen ze terug en delen ze hun ervaringen met anderen.

- **Inzichtzoeker:** Een andere doelgroep passend bij het huidige aanbod is de inzichtzoekers. Inzichtzoekers willen dingen ervaren en leren. Ook zijn ze graag in natuur of doen ze culturele activiteiten. Op vakantie besteedt de inzichtzoeker graag tijd aan kunst, erfgoed en cultuur. Het aanbod in de gemeente Hellendoorn bestaat o.a. uit diverse landgoederen en musea. Overnachten doet de inzichtzoeker graag in en bekende keten waar praktische voorzieningen goed geregeld zijn. Maar ook een kleinschalige B&B of hotel past bij de Inzichtzoeker, hier heeft de gemeente Hellendoorn ook bestaand aanbod in.

Het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug is een belangrijke trekker in de gemeente. In 2018 lagen bezoekersaantallen tussen de 2,25-2,5 miljoen (waarvan 852.000 unieke Nederlandse bezoekers). Over de herkomst van deze bezoekers kunnen we het volgende zeggen: de meeste bezoekers komen uit de provincie, 66%. Van deze groep komt 64% uit de directe omgeving (Hellendoorn & Rijssen-Holten).

Vraagzijde: eigen inwoners (inclusief omliggende gemeenten)

Een interessant gegeven is dat inwoners uit de eigen gemeente en omgeving doorgaans de belangrijkste doelgroep vormen voor dagrecreatieve bedrijven. Over het algemeen geldt dat ruim 70% van de dagrecreatieve bezoeken wordt afgelegd door bezoekers woonachtig op minder dan een half uur reistijd. Het is daarom ook wenselijk om het aanbod (grotendeels) aan te laten sluiten bij de leefstijlen van eigen inwoners.

In de gemeente Hellendoorn wonen relatief veel **rustzoekers (18,1%)** en **stijlzoekers (17%)**.

- De **rustzoekers** genieten al van een rondje wandelen of fietsen, dit kan ideaal in de omgeving van Hellendoorn, het gebied Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal bijvoorbeeld. Ze gaan niet al te ver voor hun vakantie en als ze gaan willen ze graag verblijven in een bungalow, vakantiehuis of bekende hotelketen.
- **Stijlzoekers** hebben een actieve en luxe leefstijl. Ze worden graag geprikkeld en zoeken de uitdaging op. Ze trekken er graag op uit. Bijvoorbeeld om actief te sporten of een sportwedstrijd te bezoeken. De gemeente Hellendoorn beschikt ook over enkele grotere evenementen, denk hierbij aan Dauwpop, Reggesurvival en Yu Man Race (sportieve events). Luxe en comfort zijn belangrijk voor deze groep. Stijlzoekers verblijven daarom graag in een luxe hotel (denk aan Landgoed de Uitkijk) of luxe woning.

Ook uit Resonodata blijkt dat veelal rustzoekers en stijlzoekers het Nationale Park bezoeken. Het zijn vooral omwonenden die het gebied bezoeken en daarmee dus een belangrijke doelgroep. Bezoekers die via de Paarse Poort het nationaal park betreden gaan diezelfde dag ook vaak Nijverdal in. Dit gaat met name over bezoekers die kortstondig verblijven uit de omgeving, verder onderzoek over verblijfsgasten - bezoekers of bezoekersonderzoeken zijn niet bekend.

Omliggende, vergelijkbare gemeenten zijn Raalte, Oldenzaal en Hof van Twente. Kijkende naar deze leefstijlpercentages komen deze allen vrij goed overeen met de percentages van de gemeente Hellendoorn: relatief weinig **avontuurzoekers** en **plezierzoekers** (zie tabel in bijlage F). Er zijn met name veel harmonie- en verbindingzoekers, ook de stijlzoekers zijn goed vertegenwoordigd in deze andere gemeenten.

Relatief gezien komen de **harmoniezoekers**, **verbindingzoekers** en **inzichtzoekers** bovengemiddeld voor in de gemeente Hellendoorn ten opzichte van Nederland gemiddeld. Deze doelgroepen zie je ook sterk terug in het aanbod.

Kansrijke doelgroepen

Het is van belang om de juiste balans tussen alle doelgroepen te vinden. In het geval van de gemeente Hellendoorn worden de **inzichtzoeker** en **stijlzoeker** gezien als grootste kans om het aanbod op te versterken en/of uit te bereiden, zowel dag- als verblijfsrecreatief. Voor de juiste balans is het ook belangrijk om het bestaande aanbod qua kwaliteit te behouden en te versterken (**harmoniezoekers**, **verbindingzoekers** en **inzichtzoekers**).

De conclusie is dan tweeledig:

1. **Op orde houden en verbeteren kwaliteit dagrecreatieve activiteiten** voor **harmoniezoekers**, **verbindingzoekers** en **inzichtzoekers**.
2. **Vernieuwings-/ontwikkelingslag verblijfsrecreatie en dagrecreatieve activiteiten: inzichtzoeker** en **stijlzoeker**. Dit trekt de (nóg) meer Inzichtzoekers en Stijlzoekers. Het dagrecreatief aanbod moet hier ook verder op ontwikkeld worden. Het is kansrijk om op dagrecreatief gebied nog meer in te spelen op de Stijlzoeker. Denk hierbij aan exclusievere activiteiten (sportwedstrijden) of activiteiten waarbij de stijlzoeker zichzelf kan verwennen (zoals wellness). Toeristen met leefstijl 'stijlzoeker' zouden zich bij Hof van Salland goed kunnen vermaken omdat er diverse wellness activiteiten mogelijk zijn op dit vakantiepark. Deze combinatie zal op termijn zorg dragen voor een langer verblijf van de bezoekers.

3.3 WAT VINDEN INWONERS VAN DE VRIJETIJDSECONOMIE?

In november 2023 is er een inwonersenquête uitgezet om vanuit de inwoners een beter beeld te krijgen over hoe zij de vrijetijdsector ervaren in hun gemeente. Circa 90 inwoners hebben de enquête ingevuld. Ondanks dat het een relatief kleine groep is die inbreng heeft geleverd, geeft het een helder beeld. Kijkende naar leeftijdscategorieën zijn de respondenten redelijk verdeeld over verschillende leeftijden, alleen de categorie tot 25 jaar is redelijk beperkt vertegenwoordigd (met maar 3,8%). Verder komen de meeste respondenten uit Nijverdal, opgevolgd door Hellendoorn. Enkele opvallende resultaten worden in deze paragraaf toegelicht. Ook zijn enkele vragen gesteld aan circa 30 ondernemers (toeristisch/recreatieve sector) uit de gemeente Hellendoorn tijdens de werksessie op 10 januari 2024. Deze reacties zijn vergeleken met de inwoners. In bijlage G zijn de figuren met resultaten van de inwonersenquête terug te vinden.

Routes goed beoordeeld, voorzieningen kernen wisselvalliger

Over het algemeen valt op dat het aanbod goed beoordeeld wordt (met zeer tevreden of tevreden). Met name de wandelroutes springen eruit met ruim 94%, maar ook de fietsroutes (87%) worden goed beoordeelt.

Het valt op dat bezoek horeca/terras beter wordt beoordeeld in de kern Nijverdal dan in de kern Hellendoorn. Ditzelfde geldt ook voor het winkelen/funshoppen. Minder dan de helft van de inwoners is (zeer)tevreden met winkelen/funshoppen in Nijverdal, in Hellendoorn is dit nog lager (slechts een kwart).

Qua evenementen zijn de respondenten veelal (zeer)tevreden wat betreft de kwantiteit en kwaliteit, ook reageren veel respondenten met neutraal (tussen de 16-20%).

Wanneer een respondent (zeer) ontevreden was over bepaald aanbod werden met name de volgende aspecten benoemd als reden: er is behoefte aan meer/en een gevarieerder aanbod van winkels, recreatieve activiteiten (waaronder cultuur) en horecavoorzieningen. Maar ook wordt er overlast van bepaalde evenementen ervaren, en wordt er gemengd gedacht over de mountainbikeroutes (teveel/overlast, of onenigheid over afsluiting). Onderstaande quotes zijn benoemd zonder een specifieke kern te benoemen:

“Winkelaanbod matig”

“Er zijn te weinig leuke terrasjes en uitgaansgelegenheden voor de jongeren.”

Gevarieerde uitgaansgelegenheden en horeca worden vooral gemist

52,9% van de respondenten geeft aan dat er bepaalde recreatieve voorzieningen worden gemist over de gehele gemeente. Hierbij worden met name de volgende genoemd: uitgaansgelegenheden en horeca (gevarieerder en ook voor jongeren), recreatieve voorzieningen (speelplekken maar ook sport zoals padel), toeristische voorzieningen (parkeerplaatsen, informatie), winkelaanbod, overnachtingsmogelijkheden (m.n. hotel), focus natuur-recreatiegebieden (de Regge meer inzetten, paden onderhouden/verharderen) en praktische voorzieningen (zoals bankjes en toiletten).

Versterken winkelvoorzieningen in centrum Nijverdal en Hellendoorn

De visie moet vooral aandacht geven aan het versterken van de winkelvoorzieningen in het centrum van Nijverdal en Hellendoorn. Dit geeft 56,6% van de respondenten aan. Versterken van natuurlandschap, waterrecreatie op de Regge en horeca-aanbod werden ook door ruim een kwart van de respondenten benoemd. 21,7% geeft aan dat de visie aandacht moet geven aan het versterken en/of vergroten van het verblijfsaanbod. Van deze groep was een zeer sterke meerderheid (88,2%) die vervolgens aangaf dat het hotelaanbod versterkt en/of vergroot diende te worden.

Respondenten positief over toerisme in de gemeente Hellendoorn

Over het algemeen gaf een ruime meerderheid van de respondenten aan positief te zijn over toerisme en recreatie in de gemeente Hellendoorn. Het overgrote deel is trots op de gemeente Hellendoorn (80%), profiteert voldoende mee met de voordelen van toerisme en recreatie (63,9%), ervaart geen overlast van toerisme en recreatie (78,3%) en ziet nog volop groeimogelijkheden voor het aantal toeristen in de gemeente (77,1%). Deze laatste stelling is ook gedeeld bij de ondernemers tijdens de werksessie. Ook hier gaf het grootste deel (bijna 80%) aan dat er volop ruimte is voor groei in het aantal toeristen. Een kleiner deel, zo'n 14% was het hiermee oneens en gaf hierbij veelal als reden dat de rust en natuur behouden moet blijven en dat dit mogelijk met veel groei in toeristen niet gewaarborgd kan worden.

Behoud natuur en bossen, maar wel verbetering recreatieve voorzieningen

De respondenten kregen de mogelijkheid om bepaalde antwoorden verder toe te lichten, ideeën te delen of andere zaken te benadrukken. Hierbij viel op dat de respondenten met name aangeven dat het behoud van natuur en bossen van belang is. Er is verder zowel steun als bezorgdheid over groeiend toerisme. Men vindt dat er wel verbeteringen nodig zijn in de recreatieve voorzieningen (denk aan overnachtingsmogelijkheden zoals hotels, zwemmogelijkheden, activiteiten voor kinderen, cultuur etc.). Er zijn ook verzoeken voor een aantrekkelijker winkelaanbod, meer horeca en terrassen, gezelligere centra. Andere discussiepunten zijn onder meer de wens om bepaalde straten af te sluiten voor verkeer, het bevorderen van wandel- en fietspaden, en het verbeteren van parkeermogelijkheden op populaire locaties.

Op de volgende sheet is een visualisatie weergegeven van de meest gegeven antwoorden (van inwoners) op de vraag wat de gemeente Hellendoorn bijzonder maakt. Woorden als natuur, recreatie/activiteiten en gemeenschap/gezellig komen vaak terug. Dezelfde vraag is gesteld tijdens de werksessie met ondernemers. Zij kwamen veelal met antwoorden in dezelfde lijn: natuur, noaberschap, rust, recreatie, menselijke maat, gemoedelijk, de Regge werd zoal benoemd.

Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal

'Natuur, gezellig en
recreatiemogelijk-
heden'

'Groen,
recreatie en
platteland'

Natuur

Rust

Saamhorigheid

Noaberschap:

*onderlinge gemeenschapszin en
betrokkenheid tussen buren of
inwoners*

Gemeenschap/gezellig

Dorpsgevoel

"Natuur" en
"Dorpskarakter" van
Hellendoorn, Haarle
en Daarle. Nijverdal
winkelen "altijd wat
te doen"

Wat maakt de gemeente Hellendoorn bijzonder?

Recreatie/activiteiten

Sport

Toegankelijkheid

Cultuur

Evenementen

"Hellendoorn: dorp,
natuur,
gemoedelijkheid,
actief gezellig"

4

Visie en uitvoeringsprogramma

In dit hoofdstuk komt alle input uit de bouwstenen en de gesprekken en sessies bij elkaar in een SWOT-analyse en confrontatiematrix. Vervolgens zijn er een sectorale -, ruimtelijke- en marketing/organisatie/samenwerkingsopgaven geformuleerd waar de komende jaren gezamenlijk aan gewerkt moet worden. Dit vormt uiteindelijk de basis voor de ambitie, strategielijnen en uitvoeringsagenda. Er wordt antwoord gegeven op de vraag: waar gaan we de komende tijd gezamenlijk aan werken om de vrijetijdseconomie te versterken?

4.1 SWOT-ANALYSE

Sterkte

- › Het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug zorgt voor sterke toeristische positie.
- › Aantrekkelijk buitengebied door afwisselende landschappen (o.a. heuvels, heidevelden, uitgestrekte bossen, agrarisch gebied);
- › Goede routestructuren door mooie (natuur)gebieden;
- › Natuurlijk gastvrij; Ondernemers/inwoners oprecht geïnteresseerd in hun gasten
- › Noaberschap; onderlinge verbondenheid tussen de inwoners en ondernemers;
- › Nauwe samenwerking onderling tussen ondernemers en met andere partijen (Hellendoornse Ondernemers Toerisme & Recreatie, Toeristisch Bureau Hellendoorn met Marketing Oost, Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug, gemeente en Routenetwerken Twente).
- › Bovengemiddeld aantal grote kwalitatief hoogwaardige evenementen
- › Avonturenpark Hellendoorn heeft en geeft landelijke bekendheid
- › Huidige verblijfsaanbod voor campings en vakantieparken lijkt toereikend.

Zwakte

- › Het verblijfsaanbod is niet volledig in evenwicht qua samenstelling (hotelcapaciteit beperkt, veel B&B's, (te) veel camperplaatsen);
- › Aanbod is weers- en seizoensafhankelijk;
- › Het zakelijke aanbod qua verblijfsaccommodaties is beperkt in omvang.
- › Verbinding Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug met de kernen Hellendoorn en Nijverdal.
- › Samenwerking tussen winkeliers/horeca in de kernen en de verblijfs-/dagrecreatieve bedrijven.
- › Bereikbaarheid met OV

Bedreiging

- › Personeelstekort;
- › Door de transformatie in de agrarische sector kan het landschap onder druk komen te staan;
- › De bestemmingsplannen binnen de agrarische sector staan toe om een nevenactiviteit te beginnen met maximaal 25 verblijfplaatsen, dit kan leiden tot een versnipperd aanbod;
- › Door de inflatie kunnen bedrijven op langere termijn onder druk komen te staan;
- › Voorzieningen in stads- en dorpscentra staan op veel plekken onder druk, o.a. door impact online winkelen en corona
- › Overbelasting natuurgebied door toerisme en evenementen zorgt voor schade aan natuur en dier en stuit op verzet bij omwonenden en natuurorganisaties.
- › Gevaar van overtoerisme op sommige plekken
- › Afsluiten van gebieden en beperkende maatregelen in NP, opgave Natura2000
- › Oneigenlijk gebruik op vakantieparken.

Kans

- › Door te investeren in duurzame innovaties versterkt de sector haar positie.
- › Het aanbod van recreatie in de gemeente is een belangrijke factor voor de leefkwaliteit en voorzieningenniveau van de inwoners.
- › Schaalsprong NP De Sallandse Heuvelrug naar het grotere gebied met Twents Reggedal (sterkere aanhaking Reggegebied)
- › Andere inrichting Toeristenweg: ontmoedigen gemotoriseerd verkeer
- › Digitalisering en nieuwe technieken maken het nog beter mogelijk om het verhaal van de gemeente te vertellen en locaties meer beleefbaar te maken;
- › Vraag naar duurzame en lokale voeding en producten groeit (bewustwording in horeca en agrarische sector) en kan helpen bij toeristisch onderscheidende karakter;
- › Transitie agrarische sector gebruiken om aanbod toerisme en recreatie te versterken;
- › Behoefte aan unieke en nieuwe overnachtingsconcepten (toeristisch en zakelijk)
- › Men gaat steeds vaker een lang weekend weg in eigen land en vanwege verschillende motieven (met vrienden, familie, zakelijk, etc.).
- › Inspelen waterrecreatie / mogelijkheden met de Regge
- › Toegenomen belangstelling voor erfgoed en musea
- › Groeiende belangstelling voor wandelen en fietsen.
- › Vitaliteitsonderzoek vakantieparken uitgevoerd door provincie Overijssel, inzicht in vitaliteit vakantieparken gemeente Hellendoorn.

4.2 CONFRONTATIEMATRIX

Groeien (sterkten x kansen)

- › (Door)ontwikkelen Reggegebied, zowel waterrecreatie (niet zozeer varen, meer denken aan Stand-up paddle (suppen) of kanovaren en de aanleg van steigers) als andere recreatie vormen zoals fietsen en wandelen.
- › Aantrekkelijke nieuwe verblijfsconcepten ontwikkelen.
- › Customer-journey versterken aan de hand van digitale technieken (bijv. aanbod toegankelijker en beleefbaar maken/houden etc.)
- › Evenementen doorontwikkelen naar meerdaags en meer organiseren inin het centrum van Nijverdal in het hoogseizoen (waar het aanbod nu beperkt is).

Versterken (bedreigingen x sterkten)

- › Huidige verblijfs- en dagrecreatief aanbod versterken inspeland op de behoefte aan nieuwe concepten, meer weg in eigen land en vanuit de zakelijke markt;
- › Erfgoed en musea inzetten als instrument voor seizoensverlenging;
- › Versterking van de kernen door betere verbinding met NP;
- › OV verbindingen verbeteren om de toegenomen belangstelling voor meerdaagse verblijven te faciliteren als duurzaam alternatief;

Verdedigen (kansen x zwakten)

- › Een goede zonering ter bescherming van het NP om overbelasting te voorkomen en tegelijkertijd toeristische ontwikkeling mogelijk te blijven maken.
- › Personeelstekort aanpakken door samenwerking en noaberschap in te zetten.
- › Behoud van agrarisch gebied als aantrekkelijk gebied voor toeristen.
- › Het is belangrijk om verrommeling tegen te gaan en om het verblijfsaanbod te versterken waar nodig. Daarbij is het nodig dit te verdedigen en voorzichtig mee om te gaan. Vanuit beleidsperspectief kan bijvoorbeeld een afwegingskader worden vormgegeven waar wel/geen toestemming is voor bepaalde concepten in bepaalde gebieden. Aangezien het verblijfsaanbod toereikend lijkt voor campings en vakantieparken zal meer ingezet moeten worden op specifiek verblijfsaanbod dat uniek is en aansluit bij kansrijke doelgroepen (inzicht- en stijlzoeker). Hierbij speelt de ruimteclaim een rol en moet rekening worden gehouden met andere vakdisciplines die hier belang bij hebben.
- › Als gemeente actie ondernemen op het vitaliteitsonderzoek vakantieparken zodat vitaliteit van vitale parken behouden blijft en minder (of niet) vitale vakantieparken wordt aangepakt

Terugtrekken (bedreigingen x zwakten)

Nvt

4.3 DE OPGAVEN

De gemeente Hellendoorn heeft een divers toeristisch-recreatief aanbod. Tegelijkertijd liggen er nog volop kansen in het gebied om de sector te versterken en de gemeente toeristisch beter op de kaart te zetten. De sector is continu in ontwikkeling en het is de kunst om te blijven vernieuwen en in te spelen op de voortdurende veranderingen. Op basis van de bouwstenen, de SWOT-analyse en confrontatiematrix is een aantal opgaven geformuleerd waar de komende jaren gezamenlijk aan gewerkt moet worden. Alle bouwstenen samen vormen de basis voor het formuleren van een toekomstbestendige visie en ambitie voor de gemeente Hellendoorn.

Belangrijkste opgaven voor de gemeente Hellendoorn op het gebied van de vrijetijdseconomie:

Sectorale opgaven:

- **Versterken en uitbreiden Verblijfsrecreatie.** Onder deze opgave verstaan we het nog meer versterken van het huidige verblijfsaanbod voor de harmonie-, inzicht- en verbindingszoeker. Ook het selectief uitbreiden van het verblijfsaanbod is hierin een opgave.
- **Versterken Dagrecreatie.** meer seizoenverlenging en jaarrond aanbod realiseren voor bestaand en toekomstig aanbod, bijvoorbeeld voor musea en Avonturenpark Hellendoorn. Het versterken van de beleefbaarheid, het behoud en optimalisatie van routenetwerken (fiets-, wandel-, mountainbike- en ruiterroutes) is in het versterken van de dagrecreatie van belang.

Ruimtelijke opgaven:

- **Optimalisering balans toerisme, agrarisch en natuur.** Op dit moment speelt er een ruimteclaim vanuit verschillende functies. Het is van belang te kijken hoe functies gecombineerd kunnen worden, met de focus op toerisme, agrarisch en natuur. De optimalisering van een juiste balans en het vinden van de juiste koppelkansen (vanuit andere vakdisciplines) is daarin de opgave. Dit kan bijvoorbeeld door functie menging (Klompennaden), bestemmingsplan wijziging agrarisch gebied (minder eenheden toeristische plekken), realisering meerdere start- en informatiepunten, verduurzamen van de mobiliteit.
- **Verbinding NP met kernen Hellendoorn en Nijverdal (ruimtelijk).** Vergroenen en beter beleefbaar maken van de kernen en de weg naar het nationaal park.

Marketing-, Organisatie- en Samenwerkingsopgaven:

- **Versterken samenwerking.** Samenwerking tussen gemeente en ondernemers, en ondernemers onderling, versterken.
- **Customer journey in kaart brengen en verbeteren.** Gebruik van digitale technieken om de customer journey van potentiële bezoekers te versterken.

4.4 AMBITIE VRIJETIJDSECONOMIE 2030

Voor een toekomstbestendige vrijetijdsector is een duurzame ontwikkeling in de gemeente Hellendoorn van belang. Hierbij streven we naar een juiste balans tussen leefbaarheid en een juiste leefomgeving voor de bewoner, ondernemer én voor de bezoeker.

Een integrale benadering is van belang om koppelkansen optimaal te benutten en de vrijetijdseconomie echt als middel voor bredere maatschappelijke doelen in te zetten.

De opgaven uit 4.2 vormen de bouwstenen voor de ontwikkeling van een integrale visie op de vrijetijdseconomie in de gemeente Hellendoorn.

Hellendoorn, natuurlijk avontuurlijk! We zijn een levendige gemeente met een bloeiende vrijetijdseconomie. Samen met alle betrokkenen zorgen we voor de juiste balans tussen economische activiteiten, natuur en beleving. We koesteren onze groene verbindingen tussen de kernen en het nationaal park. Daarnaast is ons verblijfs- en dagrecreatief aanbod kwalitatief sterk en sluit het aanbod aan op het verbeteren van het welzijn van bezoekers, waarbij plezier, ontspanning en respect voor de natuur hand in hand gaan.

4.5 3 STRATEGIELIJNEN | VRIJETIJDSECONOMIE 2030

1 Kwaliteitsimpulsen en selectief uitbreiden

Het **huidige kwalitatieve** dag- en verblijfsrecreatieve **aanbod** staat bij ons hoog in het vaandel. We zetten daarom sterk in op het **behouden en versterken van deze kwaliteit**. Waar nodig geven we een **kwaliteitsimpuls**. Om het bestaande aanbod te versterken vullen we dit selectief aan voor de **kansrijke doelgroep stijl- en inzichtzoeker**. Om dit te bereiken zetten we de komende jaren in op het **faciliteren van kwalitatieve impulsen** en **het selectief uitbreiden** van het **dag- en verblijfsaanbod**.

2 Balans toerisme, natuur, agrarisch en slimme groene verbindingen

We versterken de balans tussen **natuur** en **ondernemerschap** in gebieden waar **bestaand toeristisch- en recreatief aanbod is**. Andere gebieden (zoals het noordoosten van de gemeente Hellendoorn) **behouden hun natuurlijke (agrarische)kracht** en zullen **vooral** voor **extensieve recreatie** en specifieke verblijfsconcepten, bij bijvoorbeeld agrariërs, een **impuls** krijgen. Aanscherping van de recreatieve bestemming voor dit gebied is van belang om versnippering tegen te gaan. Verder zetten we in op natuurlijke verbindingen tussen de kernen, het nationaal park en het toeristisch- en dag recreatief aanbod met de focus op **vergroening** en **duurzaam vervoer**. Het streven is daarbij om **meerdere start- en informatiepunten** te realiseren. Hierdoor wordt de bereikbaarheid versterkt en kruisbestuiving in bezoek gerealiseerd.

3 Samen sterker, toegankelijker en beleefbaar

Onze **huidige gast** is van **groot belang** voor de vitaliteit van ons toeristisch profiel. Ook de **potentieel nieuwe gasten**, de inzicht- en stijlzoeker, willen we **aan ons binden**. We zetten in op het versterken van het huidige aanbod om deze gasten **nóg** meer te kunnen bieden. Dit realiseren we door ons **aanbod samen sterker** en **toegankelijker** te maken waarbij **behoud** van de **beleefbaarheid** (van het bestaande aanbod) niet uit het oog verloren zal worden. Hierin speelt samenwerking een belangrijke rol.

4.6 UITVOERINGSAGENDA | VRIJETIJDSECONOMIE 2030

INLEIDING

Per strategielijn zijn concrete acties benoemd, inclusief trekker (verantwoordelijk voor voortgang in uitvoering) en prioriteit (kort = < 2 jaar, middellang = 3-4 jaar; lang > 5 jaar of doorlopend). Voor een aantal acties geldt dat budget nodig is, voor sommige is al een inschatting gemaakt en voor sommige staat dit nog open (pm). De inschatting is gebaseerd op € (<€10.000), €€ (€10.000-€50.000) of €€€ (>€50.000).

STRATEGIELIJN 1: SELECTIEF UITBREIDEN, KWALITEITSIMPULSEN EN MEER JAARROND

Doel: het doel is om het huidige verblijfsaanbod te verbeteren en selectief uit te breiden, met een focus op specifieke segmenten en nieuwe concepten voor de inzicht- en stijlzoeker. Dagrecreatie wordt gestimuleerd aan de hand van seizoensverlenging en nieuwe jaarrond initiatieven worden welkom geheten.

Doel	Actie	Trekker	Termijn	Budget
Verbeteren kwaliteit huidige verblijfs-aanbod	Kwaliteit van huidig aanbod versterken, passend in het landschap en met oog voor het unieke karakter van de gemeente Hellendoorn. Denk aan het verbeteren van huidig aanbod van campings, hotels of vakantieparken of het renoveren/aanscherpen van de kwaliteit hiervan.	HORT/ ondernemers	Doorlopend	-
	In het vitaliteitsonderzoek vakantieparken van de provincie Overijssel worden uitspraken gedaan over de huidige vitaliteit van vakantieparken binnen de gemeente Hellendoorn. Het is aan de gemeente om te acteren op deze uitkomsten en een plan te maken hoe om te gaan met het behoud van huidige vitale vakantieparken en met het toekomstscenario van minder tot niet vitale vakantieparken.	Gemeente	Kort	Pm
Uitbreiden verblijfsaanbod voor de stijl- en inzichtzoeker	Toevoegen uniek en onderscheidend verblijfsaanbod, passend bij de kansrijke doelgroep voor gemeente Hellendoorn – de inzicht- en stijlzoekers. Te denken valt aan hotelkamers, stijlvol ingerichte lodges/huisjes of glamping. Belangrijk is dat aanbieders passen in het landschap en oog hebben voor het unieke karakter van de gemeente Hellendoorn. Ambtelijke afstemming rondom nieuwe initiatieven uit de markt. Belangrijk is dat in samenspraak met de initiatiefnemer wordt gekeken naar de mogelijkheden, rekening houdend met de inpasbaarheid in het landschap en de kwaliteit en vernieuwende van het nieuwe aanbod.	<i>Ondernemers</i> (met interesse in het realiseren van nieuwe uniek en onderscheidend aanbod) <i>Gemeente</i> (flexibiliteit in regels/beleid om te kunnen faciliteren)	Middellang	Interne capaciteit gemeente

Doel	Actie	Trekker	Termijn	Budget
Vervolg: uitbreiden verblijfsaanbod voor de stijl- en inzichtzoeker	Verkend moet worden of het aanscherpen van het bestemmingsplan voor agrarische gronden in relatie tot verblijfsrecreatie in aantal eenheden naar beneden bijgesteld kan worden om versnippering (en eventueel verstening) te voorkomen. Op dit moment staat aangegeven in het bestemmingsplan dat op elke agrarische bestemming tot 25 verblijfseenheden gerealiseerd mogen worden. Als dit aantal beperkt wordt kan versnippering en aantasting van het landschap worden ingeperkt. Dit staat in relatie tot het afwegingskader (zie volgende actiepunten).	Gemeente	Kort	€
	Afwegingskader vormgeven ten aanzien van vrijkomende agrarische bebouwing/bedrijvigheid (VAB) en bestaande agrarische ondernemers in relatie tot toevoeging van verblijfsrecreatie of herbestemming naar toeristische doeleinden/nevenactiviteiten. Zo kan de transitie van de agrarische sector deels worden ingezet om het aanbod toerisme en recreatie te versterken in lijn met de visie VTE. Met eenduidig beleid kan versnippering van het aanbod voorkomen worden en kan specifiek worden ingezet op dag- en verblijfsrecreatief aanbod dat van toegevoegde waarde is op het bestaande aanbod. De mogelijkheden hierin zullen zeer specifiek worden zodat het aansluiting biedt voor de kansrijke doelgroep, inzicht- en stijlzoeker. En daarnaast wordt voorkomen dat er teveel regulier aanbod bijkomt, omdat het grootste gedeelte van het huidige verblijfsaanbod al toereikend is (met name voor campings, vakantieparken, B&B's en camperplaatsen). In aansluiting op dit afwegingskader kan een vlekkenplan worden gerealiseerd om duiding te geven waar wel en waar geen mogelijkheden geboden worden voor toeristische doeleinden	Gemeente	Kort	€€
Dagrecreatie in kwaliteit behouden en uitbreiden	Evenementen aanbod uitbreiden in de zomervakantie en bestaand dagrecreatief aanbod versterken, bijvoorbeeld erfgoed en musea, meerdaagse activiteiten en evenementen en jaarrond openstelling van dagattracties.	Ondernemers, HORT en Gemeente	Kort	€€
	Verken de opties tot het realiseren van nieuw dagrecreatief aanbod voor de kansrijke doelgroep inzicht- en stijlzoeker. Denk hierbij aan activiteiten en aanbod in relatie tot versterking van het welzijn/gezondheid: - wellness faciliteiten; - een klimbos en uitkijktoren - sportactiviteiten - waterrecreatie op de Regge; - educatieve/expositieruimte (in relatie tot de sterrenwacht en het nationaal park)	Gemeente en ondernemers	Kort	€€
	Behoud en optimalisatie fiets-, wandel-, mountainbike- en ruiterroutes. Integraal routezoneringsplan maken. Waar zijn de routes al goed en waar zijn inhaalslagen te maken. Twee prioriteiten hierin zijn: het doortrekken van het fietspad bij de Marsdijk en een fietspad aanleggen langs de gehele Knollenhaarweg. Deze specifieke optimalisaties zullen helpen aan de ontsluiting tussen de toeristische gebieden van Lemele/Ommen en Hellendoorn/Nijverdal.	Gemeente	Doorlopend/ middellang	€€€
	Vergader-, congres- en groepsfaciliteiten vraag vanuit bedrijfsleven verkennen en kansen verzilveren om nieuwe faciliteiten te realiseren bijv. in combinatie met ideeën over uitbreiding hotelcapaciteit.	Gemeente en ondernemers	Middellang	€€

STRATEGIELIJN 2: BALANS TOERISME, NATUUR, AGRARISCH EN SLIMME GROENE VERBINDINGEN

Doel: is om de balans tussen toerisme, agrarische activiteiten en natuur verder te verbeteren door de bestaande krachten van een gebied te benutten en de identiteit van de gebieden te versterken. Dit kan onder meer worden bereikt door de mobiliteit te verduurzamen via verbeterde fiets- en OV-verbindingen, door ideeën te ontwikkelen om het verkeer op de 'toeristenweg' over De Sallandse Heuvelrug te verminderen, vergroenen en beleefbaar te houden (waar nodig maken) van de kernen en de weg naar het nationaal park en het realiseren van meerdere start- en informatiepunten.

Doel	Actie	Trekker	Termijn	Budget
Streven naar betere balans tussen toerisme, agrarische activiteiten en natuur door in te zetten op huidige kracht van een gebied en benoemde identiteiten van de gebieden (zie Omgevingsvisie) sterker toe te passen.	Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug heeft een activiteitenplan vormgegeven. Het is van belang hier de juiste koppeling te maken en elkaar te versterken. Netwerkorganisatie van nationaal park kan als katalysator dienen voor bijvoorbeeld veranderingen in landelijk gebied of om gezamenlijk strategieën te formuleren die de synergie tussen toerisme, agrarische activiteiten en natuurlijke bronnen bevorderen. Monitor en evalueer regelmatig de voortgang van het plan en pas het aan waar nodig om de beoogde balans te bereiken.	Gemeente en ondernemers	Doorlopend	Interne capaciteit gemeente
Verduurzamen mobiliteit door het verbeteren van fiets- en OV-verbindingen door de gemeente heen, met specifieke aandacht voor veilige verbindingen tussen grote dag- en verblijfsrecreatieve trekkers en routes.	Het ontwikkelen van deelconcepten zoals pendelbus of deelfietsen maken belangrijke toeristische plekken en de kernen toegankelijk op een duurzame manier.	Gemeente en ondernemers	Middellang	Pm
	Ideevorming rondom gedeeltelijk afsluiten/ terugdringen verkeer 'toeristenweg' over De Sallandse Heuvelrug: overweeg om alleen duurzaam vervoer mogelijk te maken over de toeristenweg: wandelen, fietsen of gebruik makend van de pendelbus (met stop in nationaal park).	Gemeente en ondernemers	Lang	Pm
	Veilige verbinding maken , inclusief mobiliteitshub, met het station Nijverdal en de belangrijke trekkers (het nationaal park, Avonturenpark Hellendoorn, punten vanuit het Pieterpad etc.). Hierdoor kunnen bezoekers zich makkelijker spreiden door de gemeente vanuit het grootste OV punt in de gemeente.	Gemeente en ondernemers	Lang	Pm

Doel	Actie	Trekker	Termijn	Budget
Vergroenen en beter beleefbaar maken van de kernen en de weg naar het nationaal park om de verbinding beter zichtbaar te maken en een gezonde leefomgeving te stimuleren.	Een groene verbinding aanleggen tussen kernen en nationaal park: gezondheid stimuleren middels groene routes of juist sportieve paden (zie nieuw dagrecreatief aanbod in strategielijn 1) die je vanuit de kern van Nijverdal leidt richting het nationaal park (i.c.m. goede bewegwijzering). Deze kruisbestuiving stimuleert de aantrekkingskracht van beide plekken, het zorgt voor een wisselwerking tussen de toegangspoorten naar het nationaal park en de kernen, denk hierbij aan bloemenrijke akkerranden. Dit staat in relatie met de volgende actie.	Gemeente	Lang	Pm
	Plan ontwikkeling voor realisatie meerdere start- en informatiepunten om groene verbinding met de kernen van Hellendoorn te versterken en daarnaast spreiding in het Nationale Park te verbeteren (sterker netwerk van ontvangst-, start- en informatiepunten). Dit kan overbelasting van het natuurgebied voorkomen en op een positieve manier een 'boost' geven aan de ruimtelijke kwaliteit van huidige plekken in de gemeente. Mogelijkheden om meerdere start- en informatiepunten te realiseren moeten worden onderzocht, waarbij gekeken dient te worden naar de eventuele verkeerstoename en de betrokkenheid/aandachtspunten van de omwonenden.	Gemeente	Kort	Pm

STRATEGIELIJN 3: SAMEN STERKER, TOEGANKELIJKER EN BELEEFBAAR

Doel: is om samenwerking tussen gemeente en ondernemers, en ondernemers onderling, te versterken. Door middel van de samenwerking kan het aanbod toegankelijker gemaakt worden en beleefbaar blijven. Bijvoorbeeld door customer journey van potentiële bezoekers in kaart te brengen en te analyseren op welke punten deze verbeterd kan worden.

Doel	Actie	Trekker	Termijn	Budget
De customer journey van potentiële bezoekers in beeld brengen om zo kansrijke samenwerkingen vorm te geven.	Het HORT (Hellendoornse Ondernemers Recreatie & Toerisme) overleg vindt met regelmaat plaats. Het is van belang om gezamenlijk de customer journey uit te werken . Deze customer journey kan de basis vormen voor een betere samenwerking. Het kan als kansenkaart worden gebruikt als iedereen aangeeft waar in het proces zij zichzelf als ondernemer zien.	HORT/TBH	Kort	-
Toegankelijker maken en beleefbaar houden van cultureel, natuurlijk en avontuurlijk aanbod.	Vorm een werkgroep 'uniek Hellendoorn' waarbij samen met Toeristisch Bureau Hellendoorn (TBH), VTE ondernemers en de gemeente het unieke verhaal van de gemeente Hellendoorn wordt uitgewerkt. Hiervoor ligt bij Toeristisch Bureau Hellendoorn al een basis document met 'Hellendoorn, natuurlijk avontuurlijk'. Het is van belang dat dit wordt geëvalueerd en waar nodig wordt aangevuld/aangescherpt zodat het unieke verhaal van de gemeente duidelijk wordt. Dit kan als kapstok dienen voor VTE ondernemers, Toeristisch Bureau Hellendoorn en de gemeente, zodat ze het merk Hellendoorn kunnen uitdragen naar hun gasten. Dit verhaal kan je ook verder uitrollen en gebruiken voor bijvoorbeeld beleefroutes en educatieve programma's.	Gemeente/ HORT	Lang	€
	Ontwikkel een plan , samen met HORT en TBH, om ervoor te zorgen dat het huidige promotie materiaal (website, flyers etc.) nog beter wordt uitgedragen door ondernemers . Hier ligt al een hele goede basis voor vanuit Toeristisch Bureau Hellendoorn.	HORT/TBH	Kort	-
	Werk samen met lokale horeca, accommodaties en winkels om pakketten aan te bieden die recreatie combineren met lokale ervaringen en producten. Dit schetst het lokale karakter voor de gemeente Hellendoorn.	Ondernemers/HORT	Middellang	-
	Realiseer een route langs alle bijzondere elementen van de gemeente Hellendoorn. Het gaat dan om monumentale gebouwen, parken, musea en andere culturele hotspots, kunstwerken, leuke winkels en gezellige cafeetjes. Zo maak je het voor de bezoeker makkelijk om alle interessante elementen te bezoeken/zien. Het is belangrijk dat de marketing hier ook goed op aan sluit.	Ondernemers/HORT	Middellang	-
	Creëer digitale kaarten, gidsen en audiovisuele tours die de geschiedenis en bijzonderheden van het gebied benadrukken. Dit kan in een applicatie worden verwerkt en worden vormgegeven door verschillende samenwerkingen tussen musea.	HORT/Toeristisch bureau Hellendoorn	Kort	€
Doorontwikkeling en behoud van de beleefbaarheid van wandel-, fiets-, mountainbike-, ruiter-, vaar- en watersportmogelijkheden (op de Regge). Hier kan de samenwerking worden gezocht met Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug en eventueel Recreatieschap. Doormiddel van het beleefbaar maken van bijvoorbeeld de wandel- en fiets- mogelijkheden door de ontstaansgeschiedenis van het landschap én de rol van de mens daarin terug te laten komen is er een mooie koppeling te maken tussen beleefbaarheid en het nationaal park. De diversiteit van landschap, landbouw, natuur, water en de karakteristieke gebiedsidentiteit biedt een interessante beleving.	Gemeente, nationaal park en Recreatieschap	Lang	€€	

Doel	Actie	Trekker	Termijn	Budget
Versterken van samenwerking tussen verschillende typen ondernemers.	Zorg voor een verdere optimalisering van de structuur van de HORT organisatie , zodat iedereen een actieve rol krijgt en hier verantwoordelijkheid in neemt. Stel doelen op om samenwerking te verbeteren en zorg dat het uitvoeringsprogramma van de VTE visie de rode draad is voor de HORT.	Hort als trekker samen met de gemeente en TBH	Kort	Pm
	Nodig tijdens de HORT overleggen gericht doelgroepen uit waar kansen liggen, denk aan winkeliers, natuurorganisaties etc. Dit werkt als netwerk moment en om kansen gezamenlijk te verzilveren.	HORT	Kort	-
	Stel een platform in voor constante communicatie tussen de betrokken partijen (recreatieondernemers, winkeliers, natuurorganisaties), zoals regelmatige vergaderingen, een online forum of een gezamenlijk digitaal platform.	HORT	Kort	€
	Werk samen aan het creëren van arrangementen die de diverse aspecten van vrijetijdseconomie in de gemeente Hellendoorn combineren. Bijvoorbeeld, een arrangement met een natuurwandeling gevolgd door een bezoek aan lokale winkels en horecagelegenheden.	Ondernemers/ HORT	Kort	-

4.7 GEWENSTE ORGANISATIESTRUCTUUR

Hoe we samen de ambitie en uitvoering gaan realiseren

Voor de uitvoering van het programma moeten gemeente en ondernemers de handen ineen slaan. We kiezen voor een uitvoeringsvorm waarin overheid en sector gezamenlijk optrekken en sturen op heldere doelen en ambities. De verantwoordelijkheden tussen partijen zijn als volgt verdeeld:

- *Rol gemeente:* betrouwbare partner van bedrijfsleven die faciliteert, verbindt en verantwoordelijkheid neemt in 'eigen' acties.
- *Rol sector:* ondernemen/investeren, samenwerken en mede uitvoering geven aan acties.

Duidelijke organisatiestructuur

Het is belangrijk dat ondernemers samenwerken en op een juiste manier als collectief met elkaar en de gemeente in gesprek gaan. Met de HORT (*Hellendoornse Ondernemers Recreatie & Toerisme*) en TBH (*Toeristisch Bureau Hellendoorn*) wordt hier al jaren gehoor aan gegeven. Deze vorm van samenwerking is waardevol en blijft behouden. Op deze manier wordt de integraliteit en voortgang van het actieplan gewaarborgd.

HORT (Hellendoornse Ondernemers Recreatie & Toerisme)

Om de voortgang van voorliggend actieplan te borgen, is het verstandig om voor een aantal actiepunten separate werkgroepen op te richten. Deze werkgroepen bestaan uit een aantal ondernemers/ambtenaren die actief met bepaalde acties aan de slag gaan.

TBH (Toeristisch Bureau Hellendoorn)

Toeristisch Bureau Hellendoorn is voor een aantal acties ook als trekker opgenomen. Dit is voornamelijk voor de acties in relatie tot promotie en marketing van de vrijetijdssector van de gemeente Hellendoorn. Het TBH heeft al een bestaande, fijne, samenwerking met de gemeente en de HORT. Het is belangrijk dat dit behouden blijft en waar mogelijk elkaar nog kan versterken. Verder is TBH ook dé verbinding met de regionale marketing partijen, Marketing-Oost, Salland-, Twente Marketing, Op Naar Nijverdal en de vermarketing van de Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal. Voor de toekomst is het van belang dat deze verbinding blijft en TBH de gemeente en de HORT voedt met eventuele informatie/actiepunten om de gemeente Hellendoorn ook regionaal beter op de kaart te zetten.

Uitvoering vanuit gemeente

Om gestelde ambities te kunnen realiseren is het van belang dat de gemeente een passende rol aanneemt en slim samenwerkt met de sector. Dat betekent ondernemers laten ondernemen en als gemeente faciliteren waar nodig. Daarnaast is voor bepaalde acties ook een uitvoerende rol nodig. Beide aspecten vragen om voldoende tijd en middelen vanuit de gemeente.

Ambtelijke capaciteit vrijetijdseconomie

De meeste punten uit het uitvoeringsprogramma vergen tijd en niet zozeer afzonderlijke financiële middelen. Er is lokaal en regionaal overleg nodig, het aanjagen van initiatieven, het monitoren van de voortgang en het meekrijgen van ondernemers in de gestelde ambities. Belangrijk is dan ook dat de ambtelijke capaciteit behouden blijft.

5

BIJLAGEN

BIJLAGE A: INPUT BELEIDSMEDEWERKERS

Het is van belang om niet alleen de toerisme en recreatie tak goed te betrekken bij.

Agrarisch- en buitengebied

- Een Stimuland-rapport voor de gemeente Hellendoorn laat zien dat de meeste boeren (16%) van plan zijn hun hoofdactiviteit te stoppen. Sommigen overwegen camperplaatsen te creëren, maar 52% van de boeren maakt zich zorgen over toerisme in relatie tot hun bedrijf.
- De gemeente Hellendoorn heeft volgens enkele boeren een onduidelijk beleid met te veel nadruk op toerisme en recreatie, wat door sommigen als bedreiging wordt gezien.
- De recent geopende landelijke beëindigingsregelingen voor veehouderij zullen naar verwachting leiden tot meer bedrijfsbeëindigingen, inclusief van relatief grotere bedrijven. Erfgenaren verkennen alternatieve inkomstenbronnen, waarbij sommigen zich richten op de recreatieve sector en anderen zich richten op akkerbouw van voedsel en non-foodgewassen.
- Ongeveer 60% van het buitengebied van de gemeente Hellendoorn is agrarisch, wat de transitie van de landbouw een belangrijk aspect maakt voor de toekomst van het gebied.
- De provincie Overijssel heeft een landbouwvisie en een Provinciaal Programma Landelijk Gebied opgesteld, waarbij de gemeente Hellendoorn onder het deelgebied West Twente valt.

Verkeer en mobiliteit

- Verkeerstellingen in de gemeente tonen een gemengd beeld van verkeersgebruik, met inbegrip van gemotoriseerd verkeer en fietsers. Knelpunten zijn onder meer parkeerproblemen, beperkte OV-capaciteit naar toeristische bestemmingen, slechte bereikbaarheid van bepaalde

gebieden met het openbaar vervoer en smalle fietspaden die soms tot conflicten leiden.

- De gemeente werkt aan het uitbreiden van het fietspadennet en het stimuleren van fietsgebruik volgens de fietsvisie 2019-2030. Er wordt onderzocht of een systeem zoals Twents Flex haalbaar is om bereikbaarheidsproblemen op te lossen.
- De mogelijkheid van meerdere start- en informatiepunten voor het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug wordt overwogen, met aandacht voor mogelijke neveneffecten, zoals verkeerstoename en buurtoverlast.
- De gemeente Hellendoorn heeft de ambitie om fietsen en wandelen te stimuleren, gezien de aantrekkelijke natuurgebieden in de omgeving. Recreatieve bestemmingen, zoals het Avonturenpark Hellendoorn en het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug, moeten goed bereikbaar zijn per fiets.

Duurzaamheid

- Het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Hellendoorn richt zich op CO2-reductie, duurzame energieopwekking en het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving, met mogelijke landschapsveranderingen door wind- en zonne-energie als lokale impact.
- De gemeente heeft specifieke doelen voor duurzame energieopwekking via wind, met een aangewezen zone langs de oostgrens van de gemeente.
- De energieneutrale B&B 't Vinkennest dient als aansprekend voorbeeld van duurzaamheid in relatie tot toerisme binnen de gemeente Hellendoorn.

- Voor het versterken van de duurzaamheidsvisie binnen de gemeente Hellendoorn zijn klimaatgelden (CDOKE-regeling) beschikbaar, maar deze zijn hoofdzakelijk gericht op interne organisatieversterking in lijn met de doelen van de Klimaatwet, wat niet direct gericht is op toerisme en recreatie.

Ruimtelijke ontwikkeling

- De gemeente werkt aan de opzet van een Omgevingsplan via een proef-omgevingsplan voor het gebied rondom Haarle, oefenend met regels, geometrie, en annotaties.
- De Omgevingsvisie van Hellendoorn is onderverdeeld in verschillende identiteiten, waaronder "Beleef de Regge" en "Sterke kernen," en is gekoppeld aan landschappelijke kwaliteiten zoals De Sallandse Heuvelrug en de Regge.
- De gemeente streeft naar een verdere profilering en onderscheiding in de recreatieve outdoor-sector, met de focus op de spin-off van grote publiekstrekkingen zoals het Avonturenpark Hellendoorn en de Sallandse Heuvelrug.
- Er is een groeiende belangstelling voor gezondheid, natuur, en lokale producten, met een toenemende drang naar bijzondere logiesvormen en groepsuitjes.
- De ontwikkeling van recreatieve en toeristische voorzieningen is gericht op het versterken van waterrecreatie, verblijfsrecreatie, en andere vormen van recreatie en toerisme, met specifieke aandacht voor identiteit en het stimuleren van de verbinding met Nijverdal en Hellendoorn.

Evenementen, cultuur en erfgoed

Evenementen

- Binnen de gemeente Hellendoorn is er beperkt inzicht in de evenementen. De sport- en cultuurmarkt in september wordt zelf georganiseerd. Externe partijen organiseren andere culturele evenementen zoals straattheater.
- Het is lastig om te bepalen welke evenementen passen bij het DNA van de gemeente en welke nog ontbreken, aangezien er geen duidelijk inzicht is in de behoeften van de inwoners.
- Er is geen informatie over de kansen en knelpunten op het gebied van evenementen, zoals mogelijke voordelen voor de gemeente, ondernemers en bewoners, of problemen met betrekking tot de aantasting van de natuur, overlast voor bewoners en veiligheid.
- Er is geen kennis over wie er precies profiteert van de evenementen en wat ze daadwerkelijk opleveren.

Cultuur & erfgoed

- Belangrijke aanbieders van cultuur en erfgoed zijn ZINiN, met een theater, bibliotheek en toeristisch bureau, en de historische kring.
- Het inzicht in het belang van cultuur en erfgoed voor de gemeente en de identificatie van bezoekers, zowel lokaal als buiten de gemeente, ontbreekt.
- De gemeente heeft momenteel geen specifiek cultuurbeleid, afgezien van de cultuurcaravaan. Er is behoefte aan meer budget en begeleiding om de kansen te benutten, waarbij de recent aangestelde cultuurmakelaar mogelijk kan helpen bij het faciliteren van deze activiteiten.

BIJLAGE B: RELEVANTE BELEIDSSPEERPUNTEN

De belangrijkste punten uit het provinciale beleid zijn hieronder weergegeven

Provincie Overijssel

Gastvrij Overijssel is het netwerk waarin toeristische marktpartijen in Overijssel met elkaar samenwerken. Gastvrij Overijssel wil het toeristisch aanbod verbeteren door samen te werken in de vrijetijdssector. Zo wil ze ervoor zorgen dat meer toeristen naar Overijssel komen en daar meer geld besteden. Gastvrij Overijssel werkt hierbij nauw samen met de verschillende gemeenten en provincie Overijssel. Elke 4 jaar maakt ze een nieuw uitvoeringsplan. Participerende partijen voeren het plan uit.

In het huidige uitvoeringsplan (Position Paper 2024-2027) ziet men toerisme als kans voor het landelijk gebied en zet men in op drie onderdelen die ook voor de gemeente Hellendoorn van invloed kunnen zijn, namelijk:

- 1. Innovaties stimuleren bij ondernemers** rondom speerpunten (duurzaam, groen & digitaal en personeel, opleiding en arbeidsmarkt). Toeristenspreiding en natuurbescherming staan hierin centraal.
- 2. Het doorontwikkelen van R&D Gastvrij Overijssel**, werkende vanuit een gemeenschappelijke onderzoeks- en innovatieagenda.
- 3. Aan de slag met 'proeftuinen' op gebiedsniveau**, concepten voor nieuwe belevingsiconen worden verkend. We leveren een bijdrage aan de herinrichting van het landelijk gebied en de concrete invulling van vrijetijdslandschappen.

De belangrijkste punten uit het regionale beleid zijn hieronder weergegeven

Regio Salland en Twente	
Ambitie plan Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal	Het gezamenlijk streefbeeld voor 2030 voor Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug en het omliggende gebied Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal is: Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug is de kern van het karakteristieke gebied Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal. In 2030 vormt het gebied Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal een herkenbare cultuurhistorische eenheid, gebaseerd op de eerder tot stand gekomen landschapsbiografie. De regio Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal vormt landschappelijk en ecologisch gezien één samenhangend geheel. In het gebied wordt een inkijk gegeven in de ontstaansgeschiedenis van natuur en landschap én de rol van de mens daarin. De diversiteit van natuur, cultuurhistorisch landschap, landbouw, water en de karakteristieke gebiedsidentiteit biedt topbelevingen op alle fronten. Zo ontstaan mogelijkheden om de kwetsbare natuur in het kerngebied te herstellen en versterken én kansen voor sociaaleconomische ontwikkeling, versterking van de leefbaarheid. De begrenzing van Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug als zodanig blijft ongewijzigd.
Perspectief Twente Ambitieplan 2030	Het ambitieplan 'Perspectief Twente 2030' richt zich op de uitdagingen waarmee de regio wordt geconfronteerd, waaronder de impact van de vrijetijdseconomie op het leef- en vestigingsklimaat, Tukkertrots en de algehele ontwikkeling van Twente. Het plan omvat verschillende programmalijnen, zoals het versterken van de natuurlijke aantrekkingskracht van Twente, het aantrekken van talent, het benadrukken van de unieke identiteit van Twente, en het ontwikkelen van een veerkrachtige vrijetijdseconomie. Het plan legt ook de nadruk op het aanspreken van de Millennial- en Alpha-generatie, die op zoek zijn naar unieke ervaringen en vrijheid. De focus ligt op het creëren van een omgeving waarin vrijheid centraal staat, vrij van beperkingen, oude denkbeelden en betutteling, met een sterke nadruk op behoud van kwaliteit.
Salland Kompas 2024-2027	Welke doelen streven we na met het Kompas? Salland als toeristische en recreatieve bestemming onder de aandacht brengen bij fietsers en wandelaars in Nederland en in Salland. De overnachtingen en bestedingen stijgen ten opzichte van 2021/2022. En daar moeten we met elkaar in blijven investeren! De focus ligt op de nationale bezoeker (inzichtzoeker), de Sallander en de internationale bezoeker met name de Vlaamse en Duitse bezoekers. We stimuleren dat gasten meer in schouderseizoenen komen i.p.v. stijging in hoogseizoen. Ook blijven we ons richten op herhaalbezoek. N.B. Meer bewoners en meer bezoekers levert enerzijds druk op het landschap. Dat landschap staat zelf al onder grote druk door de grote opgaves die er zijn. De vrijetijdseconomie biedt juist daar oplossingen en kansen voor! Zoneer, maak veilig en bereikbaar, houd mooi, maak beleefbaar. We blijven die balans zoeken door samen van onderaf plannen te maken. We proberen dus kansen te benutten en de kwaliteiten van rust, natuur en landschap te koesteren. En daar moeten we met elkaar in blijven investeren! Salland Marketing is weliswaar regie- en uitvoerder van het kompas, dat doen ze niet alleen. Samenwerking staat hoog in het vaandel, van regionale partijen, scholen tot aan ondernemers en gemeenten.

De belangrijkste punten uit het lokale beleid (en verordening op verblijfsrecreatie) zijn hieronder weergegeven

Gemeente Hellendoorn

Verordening op verblijfsrecreatie

Burgemeester en Wethouders kunnen vergunning verlenen voor het houden van de volgende kampeerterreinen:

a. reguliere kampeerterreinen; b. kleinschalige kampeerterreinen; c. natuurkampeerterreinen; d. paalkampeerterreinen; e. geregleerde overnachtingplaatsen.

Het is verboden om langer dan gedurende tweeënzeventig achtereenvolgende uren een kampeerauto op een geregleerde overnachtingplaats te plaatsen of te hebben.

- De Wet op de openluchtrecreatie wordt per 1 januari 2008 ingetrokken, waarna gemeenten hun eigen kampeerbeleid moeten vaststellen.
- De gemeente Hellendoorn hanteert een tweesporenbeleid, waarbij de hoofdlijnen worden opgenomen in het bestemmingsplan en aanvullende bepalingen worden vastgelegd in de verordening op de verblijfsrecreatie.
- De verordening bevat verschillende begripsbepalingen, waaronder het concept van kampeerterreinen, de rechthebbende, en verschillende soorten kampeerterreinen.
- De verordening vereist een vergunning of ontheffing voor het houden of exploiteren van een kampeerterrein en stelt weigeringsgronden en voorschriften vast, gerelateerd aan landschap, veiligheid, zedelijkheid, openbare orde en overlast.
- Het is mogelijk om een vergunning of ontheffing in te trekken of te wijzigen als verstrekte gegevens onjuist of onvolledig blijken te zijn.
- Er worden specifieke regels gesteld voor het gebruik van geregleerde overnachtingsplaatsen voor kampeerauto's/campers, inclusief een maximum van 72 aaneengesloten uren.
- De verordening voorziet in de mogelijkheid om toezichthouders aan te wijzen, en er zijn strafbepalingen voor overtredingen, met een maximale hechtenis van drie maanden of een geldboete van maximaal € 3.350.
- Er is ook overgangsrecht opgenomen, waarbij bestaande vergunningen of ontheffingen verleend onder de Wet op de openluchtrecreatie geldig blijven tot de vermelde datum, zolang ze overeenkomen met de vereisten van de verordening.

Helder(s) Akkoord

Het coalitieakkoord benadrukt verschillende belangrijke pijlers, waaronder democratische vernieuwing, economische stimulans, en ontwikkeling van de vrijetijdseconomie en toerisme. De focus ligt op het versterken van de toeristische kracht van de gemeente Hellendoorn met een duurzaam fietsstructuurplan en ondersteuning van plattelandstoerisme, in lijn met het 'Ambitieplan Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug-Twents Reggedal'. Verder richt het akkoord zich op inclusieve werkgelegenheid, armoedebeleid, zorg, welzijn, jeugd, onderwijs, cultuur, sport, mobiliteit, leefbaarheid van het platteland, klimaat, wonen, financiën, veiligheid en dienstverlening. Er wordt gestreefd naar een brede ondersteuning van culturele voorzieningen en het behoud van diverse sportfaciliteiten en openbare ruimtes, met oog voor een duurzame en leefbare gemeenschap.

Hellendoorns Kompas 2023

Het 'Hellendoorns Kompas 2023' richt zich op verschillende aspecten om de kwaliteit van de gemeente Hellendoorn te verbeteren en te behouden. Het kompas legt de nadruk op ruimtelijke kwaliteit, met aandacht voor hergebruik, cultureel erfgoed, en een verbeterde beeldkwaliteit die voldoet aan de welstandseisen. Verder streeft het kompas naar het creëren van een gezonde en veilige leefomgeving die uitnodigt tot sporten, spelen en bewegen, met voldoende groene en recreatieve mogelijkheden. Het beleid omvat ook maatregelen gericht op wonen, welzijn en zorg, het versterken van de lokale economie en werkgelegenheid, het bevorderen van duurzaamheid en het verduurzamen van de mobiliteit, alsook het stimuleren van lokaal ondernemerschap en het benutten van de toeristische kracht van de gemeente Hellendoorn.

BIJLAGE C: TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

De volgende trends zijn landelijk zichtbaar, vaak ook nog in meerdere sectoren. Het is belangrijk om binnen de visie ook hierop in te spelen en daarbij de belangrijkste aanknooppunten voor de gemeente Hellendoorn mee te nemen.

Personeelstekort en bedrijfsopvolging

De werkloosheid is ongekend laag. Bedrijven hebben moeite om personeel te vinden. Dit zorgt voor grote zorgen bij ondernemers, maar ook voor het (tijdelijk) gedwongen sluiten van de onderneming. Naast personeelstekort is bedrijfsopvolging een belangrijk aandachtspunt.

Trek naar het platteland

Decennialang trokken Nederlanders naar de stad, en zorgden daarmee voor krimp in bepaalde regio's. In sommige steden staat de leefbaarheid, zeker voor economisch minder sterke doelgroepen, echter onder druk. Dit, in combinatie met de switch naar meer digitaal werken en winkelen, maakt dat woonomgevingen die minder stedelijk zijn, worden herontdekt. Het is in deze tijd sterk omgedraaid, een groot deel van de wereldbevolking woont in een stedelijke omgeving en wil daar tijdens de vakantie uit 'ontsnappen'. We zien dat rurale gebieden steeds meer in trek zijn om de vakantie door te brengen. Via AirBnb is het percentage van het aantal woningen dat geboekt is op het platteland de afgelopen 5 jaren bijvoorbeeld gestegen van ongeveer 10% naar ruim 20%. Het rustgevende en misschien wat langzamere leven in deze gebieden is wat toeristen trekt. Even weg uit de dagelijkse drukte. Ook is er steeds meer interesse in de natuur als recreatiegebied, wat ook met name in deze gebieden te vinden is.

Vergrijzing en ontgroening

In de Nederlandse bevolkingssamenstelling is er sprake van zowel vergrijzing

(leeftijd 65+) als ontgroening (leeftijd tot en met 18 jaar). Enerzijds neemt het aantal jongeren de komende jaren licht af. Anderzijds neemt het aantal ouderen snel toe o.a. omdat we steeds langer leven. De ouderen groep is goed bestedend. De absolute uitgaven van 65+'ers nemen toe, mede door de vergrijzing van de samenleving en de toenemende koopkracht onder 65+'ers.

Authentieke beleving staat centraal

We willen onze tijd zinvol invullen: veel doen in weinig tijd. Daarom willen we graag veel belevenissen binnen handbereik hebben waardoor cultuur, toerisme, sport en recreatie steeds meer gecombineerd worden. De consument verwacht bij elke activiteit echt iets te beleven. Niet alleen bij activiteiten met een van nature grote belevingscomponent, maar ook bij andersoortige activiteiten als een museumbezoek, bezoek aan de kern of een dagje fietsen. Daarbij wordt een authentieke ervaring ook steeds belangrijker. Mensen maken hier eigen afwegingen in bij het kiezen van de vrijetijdsbesteding: liever kwaliteit en betekenis dan massa is kassa.

Het biedt kansen voor de gemeente Hellendoorn om nog meer in te spelen op het groene karakter van de omgeving om zo bezoekers uit 'de drukte' te trekken naar de rust. Daarnaast is het interessant om de oudere doelgroepen nog beter te bedienen. Het aanbod is deels gericht op de inzichtzoekers (veelal ouderen), maar de rustzoekers (tevens ouderen), die een grote leefstijl vormen in de gemeente zelf, wordt op het eerste aanzicht qua aanbod minder bediend. Ouderen hebben wel meer te besteden in de leisure sector. Om deze groep optimaal aan te trekken, kunnen aanvullende voorzieningen nodig zijn (denk aan oplaadpunten voor de elektrische fiets, toegankelijkheid accommodaties, etc.). Ook in toerisme staat de beleving voorop. Het vertellen van een authentiek verhaal over een product of plek draagt sterk bij aan de beleving ervan. De vele thema's en verhalen die het DNA van Hellendoorn vormen bieden hiervoor mooie aanknopingspunten.

De volgende trends zijn meer toegespitst op de toeristische/recreatieve sector. Ook hierbij is het van belang om te zien hoe deze kunnen integreren in de visie voor de gemeente Hellendoorn.

Cultuur voor een bredere doelgroep toegankelijk

De afgelopen jaren is de 'cultuurparticipatie' toegenomen. Steeds meer mensen zijn geïnteresseerd in de cultuursector. De waarde van cultuur wordt vaker aangetoond en de kosten t.o.v. de baten worden positiever. De overheid, die de cultuursector steeds vaker tegemoet komt, speelt hierin een grote rol. Ook het feit dat mensen in hun vrije tijd graag betekenisvol recreëren speelt mee. Mensen willen ook in hun vrije tijd graag leren en deze nuttig doorbrengen. Cultuur helpt hierbij.

Voor de gemeente Hellendoorn is dit een positieve ontwikkeling gezien het relatief hoge aantal cultuuractiviteiten (musea/theater/molens). Zo is er in de gemeente Hellendoorn ook jaarrond aanbod in toeristische activiteiten.

Transformatie agrarische sector (buitengebied)

Generaties lang werd het landschap in Nederland bewerkt door agrariërs. Door de jaren ontstond steeds vaker een mix van verschillende functies in het buitengebied. Woon-, vrijetijds- en agrarische functies lopen door elkaar in het buitengebied. Al jaren wordt er op landelijk niveau discussie gevoerd over de opgaven rondom de agrarische sector. Enerzijds ervaren bewoners en bezoekers soms overlast (stank, verkeer, geluid) van agrarische activiteiten, anderzijds komt de agrarische sector steeds verder onder druk te staan door landelijke wet- en regelgeving. Door steeds hogere eisen vanuit de overheid wordt de boer verplicht steeds hogere investeringen te doen. Deze kunnen bijna alleen maar worden terugverdiend door schaalvergroting van het bedrijf toe te passen.

Voor gemeenten –waaronder Hellendoorn- die beschikken over een groot

buitengebied met veel agrarische activiteit, geldt dat de structuur van het buitengebied gaat veranderen komende jaren. Agrariërs staan voor de uitdaging de transitie te maken naar een meer circulaire, duurzame vorm van landbouw. Dit biedt ook kansen voor ondernemerschap in de vrijetijdssector, zoals het leveren van streekproducten via lokale horeca. Het leggen van slimme verbindingen tussen de agrarische en toeristische sector wordt steeds vaker gedaan en blijft kansrijk (bijv. overnachten bij de boer als nevenactiviteit). Naast dat het kansrijk is kan het ook een bedreiging zijn. De gemeente ontvangt al veel verzoeken en heeft handvatten nodig om hierop te sturen.

Opkomst van het sportieve indoor vermaak

In het verleden waren sport en vermaak vaak gescheiden. Er waren sporthallen waar gesport werd en er waren speelhallen welke bedoeld waren voor de vermaak. Een hybride vorm: sportief indoor vermaak is in opkomst. Denk bijvoorbeeld aan indoor trampolinehallen en bouldering. Allemaal sportieve activiteiten die ook als recreatieve activiteit worden ondernomen. Een aantal nieuwe sporten winnen snel aan populariteit als recreatieve activiteit. Denk bijvoorbeeld aan bouldering of skateboarden. Ook hybride sporten die als recreatieve activiteit worden ondernomen zijn in opkomst. Een hybride sport is een sport waarbij twee andere sporten worden gecombineerd tot een nieuwe sport. De meest bekende zijn bossabal (waarbij volleybal, voetbal en turnen worden gecombineerd) en padel (combinatie van tennis en squash). Nieuwe (sport)faciliteiten hiervoor worden vaak heel goed bezocht.

Voor de gemeente Hellendoorn een kans om de stijlzoekers (een van de grotere groepen uit eigen gemeente) nog beter te bedienen met authentieke, sportieve activiteiten. Dit biedt ook kansen om 'avontuurlijk Hellendoorn' nog beter uit te dragen en minder vast te zitten aan seizoensgebonden activiteiten.

We gaan vaker, korter en op wisselende momenten op vakantie

De gemiddelde verblijfsduur per vakantie daalt. Dit geldt voor zowel het inkomende vakantieverkeer als het binnenlandse vakantieverkeer. Echter, mensen kiezen er wel voor om vaker op vakantie te gaan. Niet alleen in de zomervakantie, maar ook in het voor- en naseizoen. De coronapandemie heeft Nederlanders bewust gemaakt van de mogelijkheden in eigen land.

Ook deze ontwikkeling is positief voor het binnenlands toerisme van de gemeente Hellendoorn. Het is belangrijk om qua aanbod aantrekkelijk te zijn en blijven voor de Nederlandse vakantieganger.

Uitersten in trek: luxe en back-to-basic winnen aan populariteit

Toeristen gaan op zoek naar steeds luxere vakantieverblijven. Hier wordt door de markt op ingespeeld door ook op campings en vakantieparken hotelfaciliteiten te bieden. Denk aan aanvullende faciliteiten in een vakantiewoning gericht op een specifieke doelgroep. Zo zorgen de vergrijzing, wellness faciliteiten en het steeds groter wordende belang van inclusiviteit ervoor dat steeds meer vakantiewoningen van alle gemakken worden voorzien. Aan de andere kant is een trend zichtbaar dat consumenten op zoek gaan naar rust en ruimte, als tegenhanger voor het drukke leven dat men leidt. Back-to-basic recreëren op een natuurcamping of mentaal opladen tijdens een retraite zijn hierdoor bij een deel van de markt zeer in trek.

De gemeente Hellendoorn heeft een beperkt aanbod als het gaat om de echt luxere accommodatie. Inspelen op extra faciliteiten zou verschillende doelgroepen, waaronder de stijlzoeker beter bedienen. De gemeente Hellendoorn beschikt daarentegen wel over een vrij groot aantal (kleinschalige) campings.

Toenemende aandacht/noodzaak voor duurzaamheid

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) wordt steeds belangrijker. MVO bestaat uit drie onderdelen, ook wel de 'triple-P' genoemd: profit, people, planet. Dit betekent dat bedrijven zich zeker mogen richten op het maken van winst, maar dat dit niet in té grote mate ten koste mag gaan van de maatschappij of het milieu. Zo is dit ook van belang in de toeristische sector. Ondernemers moeten rekening houden met laadpalen en zonnepanelen bij recreatiewoningen, maar ook een duurzame bouw van de woningen. Dit worden steeds vaker basisvoorwaarden.

Hoewel dit een landelijk issue is binnen de sector, is het ook voor (ondernemers in) de gemeente Hellendoorn belangrijk om mee te gaan in het landelijke ontwikkelingen in duurzaam toerisme. Hier zijn stappen in te maken. De aandacht hierop, ook vanuit toeristen, wordt steeds groter.

Branchevervaging; dag- en verblijfsaanbod gecombineerd

De consument is veeleisend en vraagt niet alleen om vernieuwing maar ook om beleving. Om in de markt staande te blijven investeren vrijetijdsbedrijven daarom regelmatig in het zelfstandig creëren van onderscheidend vermogen, bijvoorbeeld door een combinatie van dag- en verblijfsrecreatie, ook wel branchevervaging genoemd. Dit gebeurt niet alleen in verschillende branches maar ook in verschillende sectoren. Dit wordt vaak 'blurring' genoemd: Het combineren van zaken om het maximale eruit proberen te halen. Dit hangt samen met de belevingseconomie.

Om verschillende doelgroepen te bedienen kan het waardevol zijn om dag- en verblijfsaanbod te vervagen. Denk hierbij aan toegankelijke wellnesslocaties voor zowel verblijfs- als dagbezoekers om zo doelgroepen zoals de stijlzoekers beter te bedienen.

BIJLAGE D: PROFIEL KERNEN GEMEENTE HELLENDOORN

Gemeente Hellendoorn bestaat uit een vijftal kernen, namelijk: Hellendoorn, Nijverdal, Haarle, Daarle en Daarlerveen. Alle kernen hebben hun eigen typering en kenmerken. Op deze pagina wordt verder ingegaan op het profiel van de grotere kernen Hellendoorn en Nijverdal. Op de volgende pagina worden de overige kernen verder toegelicht.

Nijverdal

- Circa 25.000 inwoners
- Volop activiteiten: van bruisend centrum tot Buitencentrum
 - Winkelen, uitgaan, eten/drinken
 - De Wilgenwaard
 - Spel en sport: schaatsen, klimmen, bowlen en zwemmen
 - Buitencentrum Sallandse Heuvelrug
 - Wandelen en fietsen
 - Cultuur/educatie: Memory Vrijheidsmuseum, Huis voor Cultuur en Bestuur/ZINiN, Sterrenwacht
- Nijverdal: Nijver(heid) in het (Regge)dal
- Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug
- Winter: schaatsen in het centrum
- Voor- en najaar: evenementen en markten in het centrum

Hellendoorn

- Circa 6.350 inwoners
- Grens Twente en Salland
- Highlights zoals:
 - Ben & Jerry ijs
 - Bakkerij-ijsmuseum
 - Avonturenpark Hellendoorn
 - Hotel-restaurant Landgoed De Uitkijk
- Groen en natuur
 - Wandelen, fietsen en mountainbiken
 - Reggedal
- Idyllisch centrum: gastheerschap, warmte en sfeer
- Bruist van historie

- Evenementen: sportief en muziek
- Groen en natuur
 - Wandelen, fietsen en mountainbiken
 - Nationaal park De Sallandse Heuvelrug/ Buitencentrum

VERVOLG: PROFIEL KERNEN GEMEENTE HELLENDOORN

Haarle...

- is het grootste dorp (in hectare) van de gemeente
- ligt aan de voet van De Sallandse Heuvelrug
- wonen circa 2100 mensen, waarvan de helft in het buitengebied
- van oudsher een katholiek agrarisch dorp
- vanwege de ligging aan De Sallandse Heuvelrug heeft het veel fiets-, wandel- en ruiterroutes die het dorp verbinden met de omliggende dorpen Nieuw Heeten, Luttenberg, Holten, Nijverdalen en Helleendoorn
- heeft diverse horecavoorzieningen, Bed & Breakfast mogelijkheden, en kampeergelegenheden
- o.a. Herberg De Pas, Suydbroek boerderijwinkel en de Sprengenberg met Palthetoren

Daarle...

- heeft circa 1.500 inwoners
- is van oorsprong een esdorp, omringd door moerassen en veengronden
- wordt tegenwoordig gekenmerkt door een hoge es met een afwisselend landschap van weilanden, bos en water.
- is kerkelijk gezien een protestants dorp met een hervormde en een gereformeerde kerk
- heeft als dorpsmotto: buitengewoon b(l)oeiend
- wordt gezien als klein, sociaal, actief, waar noaberschap hoog in vaandel zit

Daarlerveen...

- heeft circa 1.200 inwoners
- is ontstaan uit veenderij
- waar het Overijssels Kanaal Almelo-De Haandrik dwars door het dorp loopt
- 't Trefpunt is het hart van het dorp. Je kunt hier heerlijk even zitten en de boten voorbij zien gaan.

BIJLAGE E: ANALYSE MARKETING-OOST

De analyse die Marketing-Oost heeft gemaakt op basis van deze kansenkaart wordt onderstaand weergegeven. Deze tekst is letterlijk overgenomen van Marketing-Oost:

1. Ontwikkel dagrecreatie in het Noordoosten van de gemeente gericht op inzichtzoekers en stijlzoekers.

Wanneer we inzoomen op de lagen 'dagrecreatie' en 'routestructuren' zien we dat er in het Noordoosten en het uiterste zuiden van de gemeente amper tot geen dagrecreatie te vinden is. We zien grotere concentraties in de kernen en in het Noordwesten en in het centrum.

Kijkend naar de lagen In het zuiden is de absentie te verklaren door de aanwezigheid van het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug. Om deze reden is hier geen of beperkte dag/verblijfsrecreatie mogelijk. In het noordoosten lijkt nog voldoende ruimte om recreatieve voorzieningen te realiseren, bovendien zien we dat de routestructuren daar fijnmazig zijn. Tevens gaat er in het uiterste noordoosten ook een MTB-route door het gebied.

De vraag resteert dan wat deze dagrecreatie zou moeten zijn. Hierbij kijken we naar de laag Leefstijlen. We zien hier dat omwonenden uit eigen regio met name meer stijlzoekers, verbindingzoekers, harmoniezoekers en inzichtzoekers zijn in vergelijking met het Overijssels en Nederlands gemiddelde. Gezien de regio zich richt op Inzichtzoekers en stijlzoekers is het wenselijk om het aanbod hier op te richten. Men kan daarbij denken aan (hoogwaardige) wellness, een bikepark, outdoor of een interactief museum.

Om de gast een optimale ervaring te kunnen bieden is het ook aan te raden om het aanbod te combineren in de vorm van arrangementen. Zo realiseer je een complete ervaring voor de gast.

2. Laat de natuurwaarden centraal staan bij de realisatie van nieuwe voorzieningen

In de recreatiezonering wordt er gesproken over gebieden waar men wel recreatie wilt ontwikkelen en gebieden waar men minder recreatie moet ontwikkelen om de natuurwaarden te beschermen. Het zuiden van de gemeente Hellendoorn bestaat voor een belangrijk deel uit het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug en andere natuurgebieden. Het gebied heeft zeer sterke natuurwaarden, maar deze moeten beschermd worden om zo ervoor te zorgen dat deze niet achteruit gaan. Wanneer ondernemers / stakeholders of overige partijen recreatie willen ontwikkelen is het belangrijk om de natuurwaarden hierin leidend te laten. Daarbij is het dus belangrijk om dit op het noordoosten, omdat hier gebieden zijn met minder natuurwaarden.

3. Versterk de fijnmazigheid van het MTB-netwerk

Mountainbiken wordt steeds populairder, helemaal sinds de coronapandemie. We zien dit ook in de gemeente Hellendoorn, waar mountainbiken steeds meer gedaan wordt.

Het MTB-netwerk is relatief fijnmazig in de regio, echter zien we ook dat er nog gebieden in de gemeente zijn waar nog geen MTB-netwerk aanwezig en men (nog) niet profiteert van deze ontwikkeling.

Het versterken van het mountainbiken heeft meerdere positieve effecten. Ten eerste kunnen de minder populaire gebieden profiteren van het MTB-netwerk door deze langs recreatieve bedrijven te laten gaan. Denk hierbij aan horeca en dag-en verblijfsrecreatie. Ten tweede kan men de natuurgebieden beter beschermen door vaste routes door natuurgebieden aan te leggen.

Wanneer we dit weer combineren met de Leefstijlen is het aan te raden om uitdagende routes te realiseren waarbij men iets kan leren van de natuur, maar waar deze bijvoorbeeld ook te combineren is met horeca. De realisatie van een uniek bike-park met horeca sluit hier uitstekend bij aan.

4. Versterk de OV-verbindingen naar recreatieve bedrijven in de gemeente

Een bestemming wordt aantrekkelijker naarmate het goed bereikbaar is met het openbaar vervoer. We zien dat er in de gemeente relatief weinig OV-verbindingen zijn naar en langs recreatieve verbindingen.

In de kernen van de gemeente zien we wel OV-verbindingen, maar in het buitengebied (waaronder bij de Sallandse Heuvelrug) zien we geen tot weinig verbindingen met het openbaar vervoer.

Om het gebied duurzaam door te ontwikkelen is het van belang om de OV-infrastructuur te optimaliseren. Dit heeft meerdere voordelen. Ten eerste zorgt het voor een betere bereikbaarheid van het gebied waardoor het aantrekkelijker wordt voor gasten. Ten tweede zorgt dit voor een betere regulering van bezoekersdrukke. Hiermee zorg je voor minder autodrukke en geeft het de mogelijkheid tot spreiding. Men kan bepaalde gebieden ontzien door daar minder OV-infrastructuur te realiseren en in andere gebieden meer OV-infrastructuur.

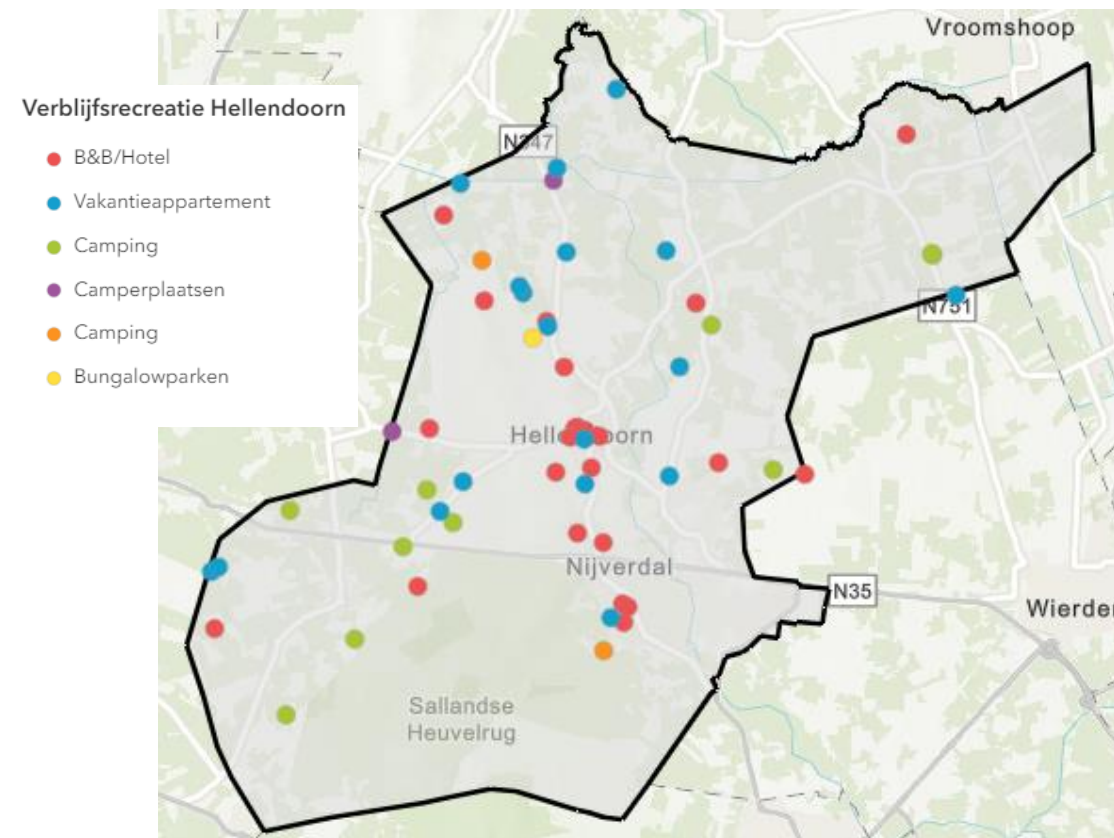
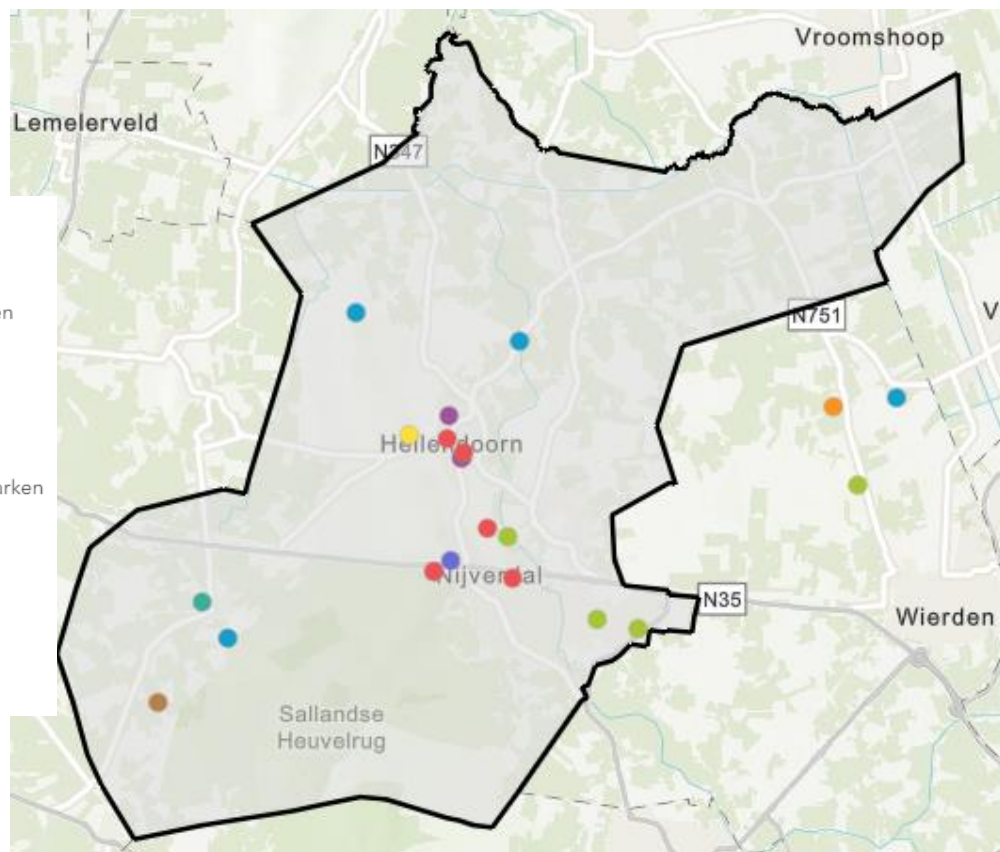
5. Realiseer toegangspoorten om bezoekers te spreiden in de gemeente Hellendoorn

Op dit moment zijn er enkele 'toegangspoorten' naar De Sallandse Heuvelrug die veelvuldig gebruikt worden. Dit zijn de Parse Poort en het Holterbergplein. Doordat veel mensen via deze poorten het gebied

betreden kan dit zorgen voor congestie bij deze punten.

Een manier om deze congestie en gecentreerde drukke te verminderen is door verschillende 'toegangspoorten' te realiseren in het gebied. Het is hierbij nog te bepalen om dit te realiseren bij bestaande (dag-en verblijfs)recreatieve voorzieningen. Hierbij is het goed om dit af te stemmen met de stakeholders in het gebied. Tevens is het belangrijk om ook hier de natuurwaarden weer mee te nemen om zo deze weer te beschermen.

Bron: Marketing-Oost kansenkaart Hellendoorn

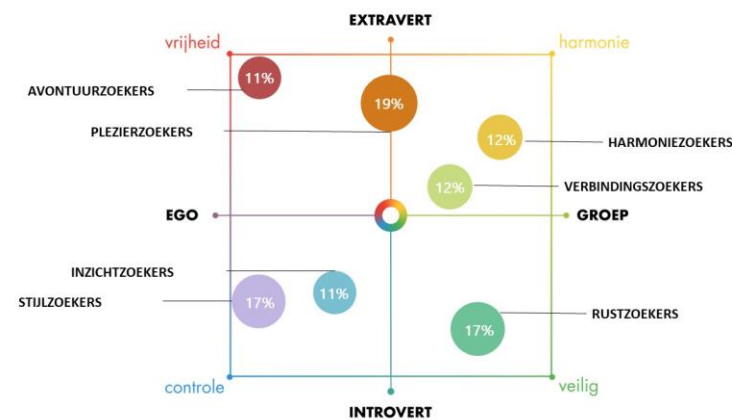
BIJLAGE F: DE LEEFSTIJLVINDER

Leefstijlvinder als basis voor bepalen van doelgroepen

Voor de doelgroepen analyse wordt gebruik gemaakt van de Leefstijlvinder. Dit is een model wat helpt om mensen in te delen in groepen die sterk op elkaar lijken en is tot stand gekomen op basis van uitgebreid onderzoek van MarketResponse. Figuur 1 geeft het leefstijlenmodel weer. Deze is ingedeeld op basis van twee indelingen:

- De mate waarin iemand gericht is op het individu versus de groep. Mensen aan de 'ego' kant overwegen vooral de impact op de eigen persoon bij het maken van beslissingen in hun leven. Mensen aan de 'groep' kant overwegen juist meer het belang van de groep in hun beslissingen en gedrag.
- De manier waarop mensen met emoties omgaan. Mensen aan de introverte kant van het model zijn wat meer ingetogen en houden hun emoties dicht bij henzelf. Mensen aan de extraverte kant van het model zijn juist naar buiten gericht en gaan op een open manier met hun emoties om.

In het leefstijlenmodel komen zeven onderscheidende doelgroepen naar voren, namelijk **avontuur-**, **plezier-**, **harmonie-**, **verbindings-**, **rust-**, **inzicht-**, en **stijlzoekers**. Deze doelgroepen zijn onderscheidend op het gebied van gedrag, waarden en behoeften met betrekking tot vakantie en vrije tijd. Hoewel iemand nooit helemaal tot één leefstijl behoort, is er meestal wel een dominante groep waar de waarden van een persoon het meest bij passen. De leefstijlvinder is in Nederland de meest gebruikte manier om doelgroepen in kaart te brengen. Dit wordt gedaan op gemeenteniveau, maar ook op het niveau van een stad, dorp en/of postcode.

Figuur 1. Model Leefstijlvinder

Voor de gemeente Hellendoorn zijn de volgende percentages per leefstijl van toepassing:

	Avontuur- zoekers	Plezier- zoekers	Harmonie- zoekers	Verbindings- zoekers	Rust- zoekers	Inzicht- zoekers	Stijl- zoekers
Gemeente Hellendoorn	3.5	14.9	15.2	16.9	18.1	14.6	17.0
Nederland	11.2	18.1	12.0	12.5	17.2	13.3	15.7
Verskil	-7.7	-3.2	+3.2	+4.4	+1.1	+1.3	+1.3

Sinds de introductie van het leefstijlenmodel zijn er nog verdiepende onderzoeken geweest naar de voorkeuren van de leefstijlen op het gebied van natuurbeleving en cultuur-en erfgoedbeleving. Op de volgende pagina's is hier meer informatie over te vinden.

Natuurbeleving per leefstijl

Plezierzoeker: Samen de natuur in. Gezelligheid, plezier hebben. Actief bezig zijn, terrasjes bezoeken.

Verbindingszoeker: Echte natuurliefhebber, gaat graag naar een bezoekerscentrum of bezoekt een lezing, niet te druk.

Rustzoeker: Zoekt rust, gaat er op uit om het hoofd leeg te maken, goede paden, blijft dicht bij huis.

Inzichtzoeker: Echte wandelaars, observatiehut, smalle paadjes, zoekt verdieping.

Avontuurzoeker: nieuwe plekken ontdekken, rond struinen, van de paden af. Graag alleen op pad.

Stijlzoeker: Actief, maar ook gezelligheid. Goede horeca is belangrijk. Goed georganiseerd.

Harmoniezoeker: Tijd met en voor anderen, frisse buitenlucht, waardeert picknickplekken, zoekt graag de drukte op.

Cultuur- en erfgoedbeleving per leefstijl

Avontuurzoeker: cultuurliefhebber, wordt graag geïnspireerd, bezoekt alle culturele activiteiten

Plezierzoeker: op zoek naar plezier, bezoekt graag filmhuizen, bioscopen en festivals

Verbindingszoeker: op zoek naar rustige cultuurbeleving, wordt enthousiast van erfgoedlocaties. Bezoekt ook graag theaters en (streek)musea

Harmoniezoeker: gaat vooral samen op pad, bezoekt graag bioscopen of theaters (musicals en cabaret)

Rustzoeker: op zoek naar rust en ontspanning, activiteit in de eigen omgeving, minder geïnteresseerd in cultuur en erfgoed

Stijlzoeker: gaan vaak met anderen op pad voor culturele activiteiten om vermaakt te worden, bezoekt het liefst filmhuizen/bioscopen, erfgoedlocaties en festivals

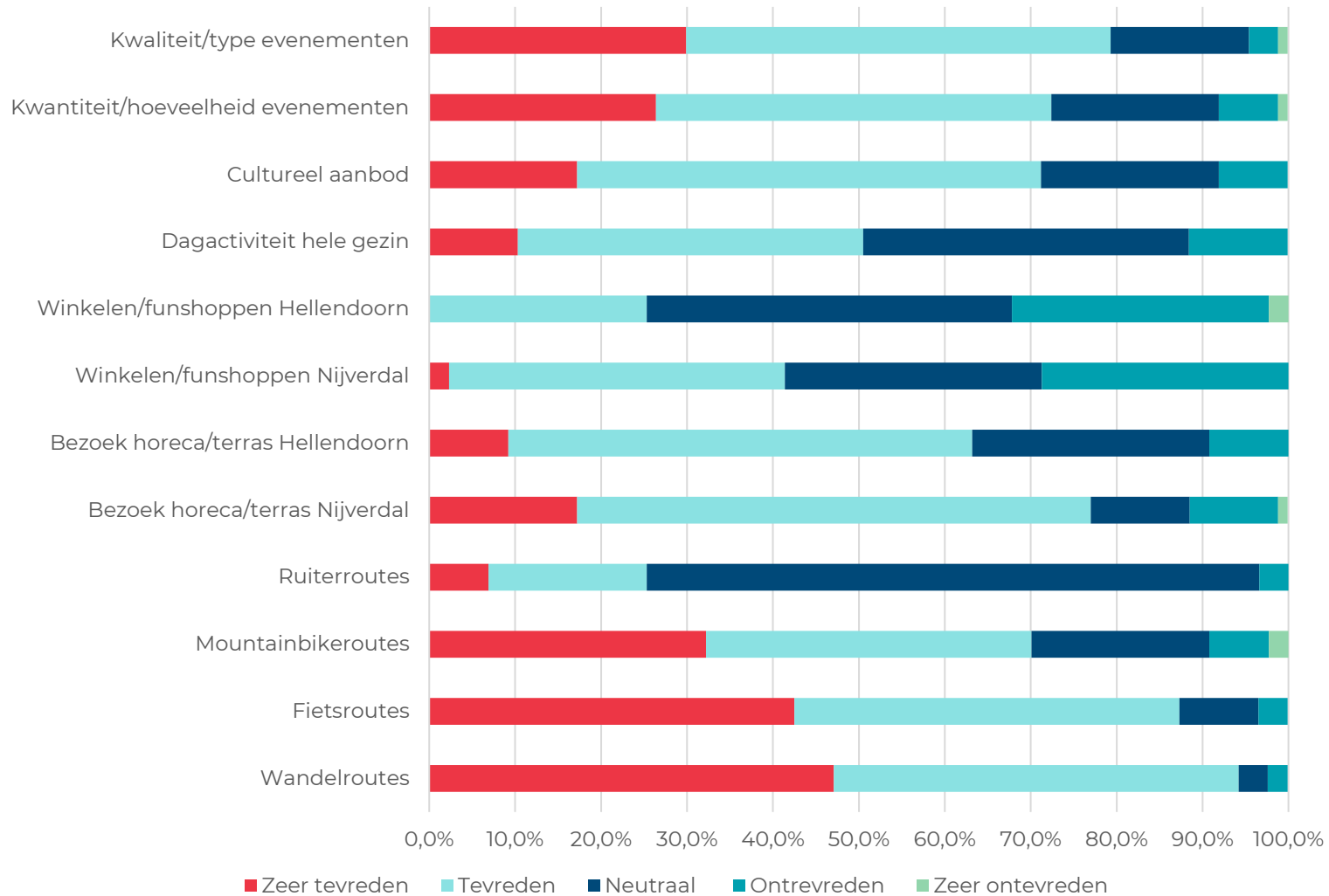

Inzichtzoeker: bezoekt graag musea en erfgoed, geïnteresseerd in achtergrondinformatie en nieuwe inzichten op doen

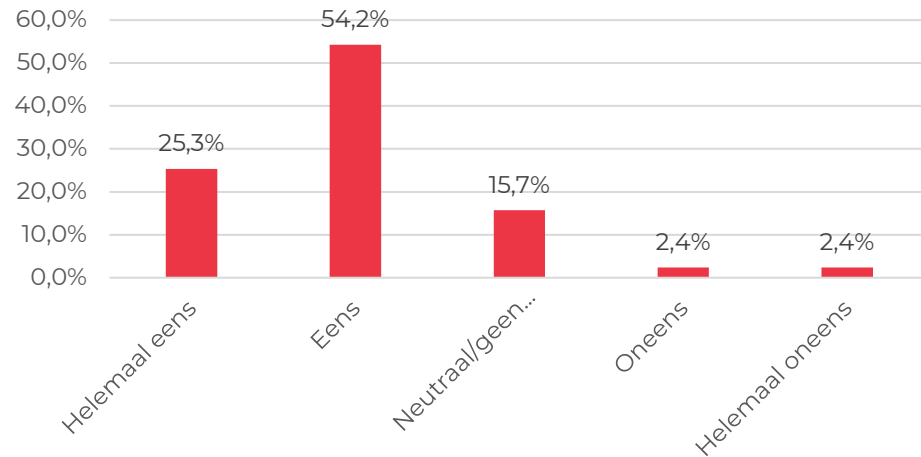
BIJLAGE G: INWONERSENQUÊTE – FIGUREN

Hoe tevreden bent u met het vrijetijdsaanbod in de gemeente Hellendoorn?

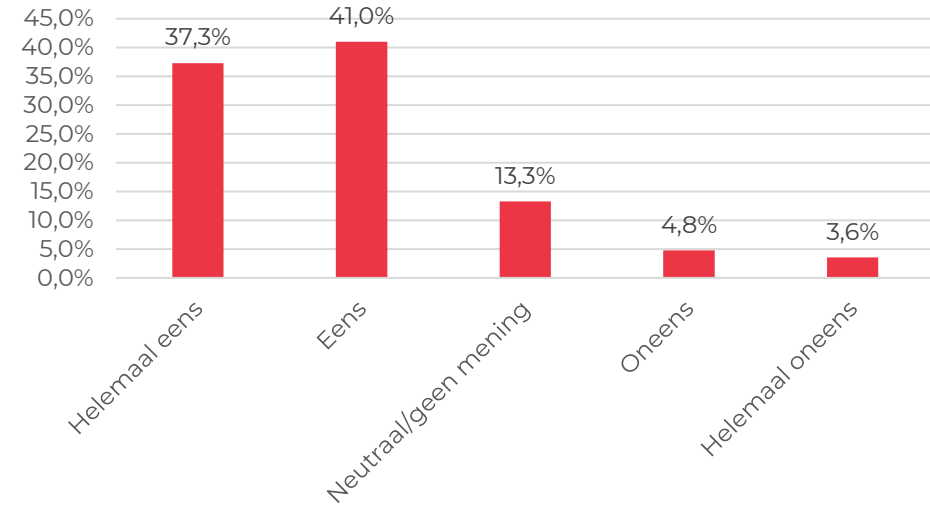

Stelling over Toerisme en Recreatie in de gemeente Hellendoorn:

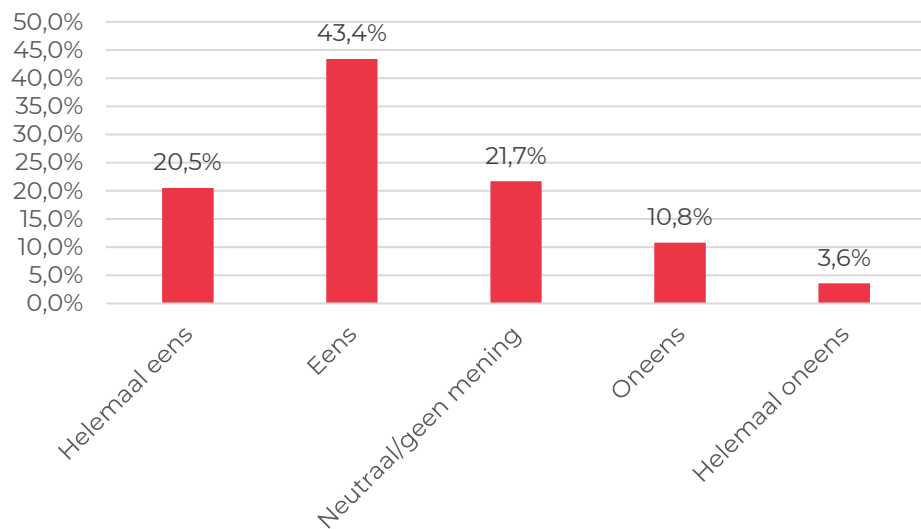
T&R zorgt ervoor dat ik trots ben op de gemeente

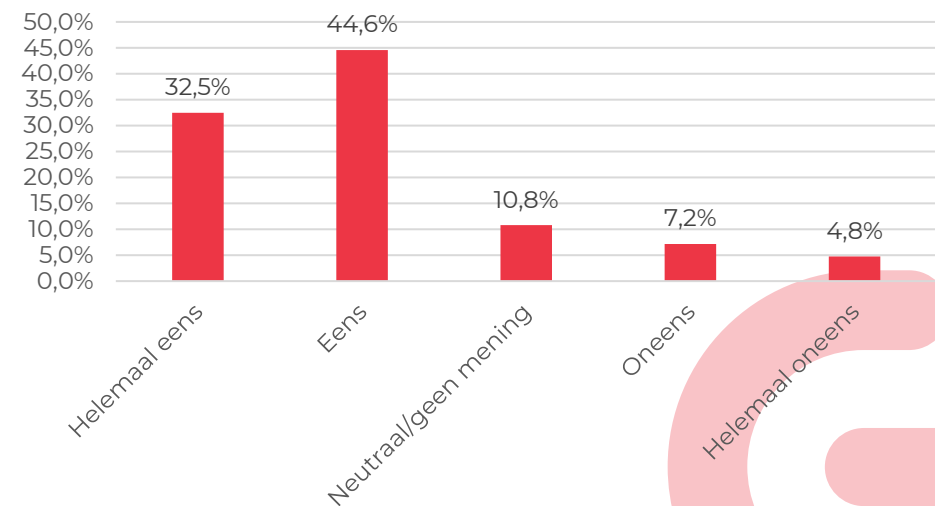
Ik ervaar geen overlast van T&R in de gemeente

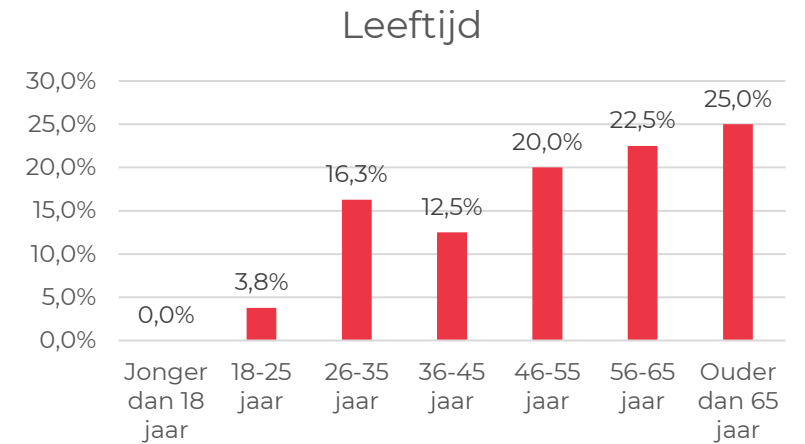
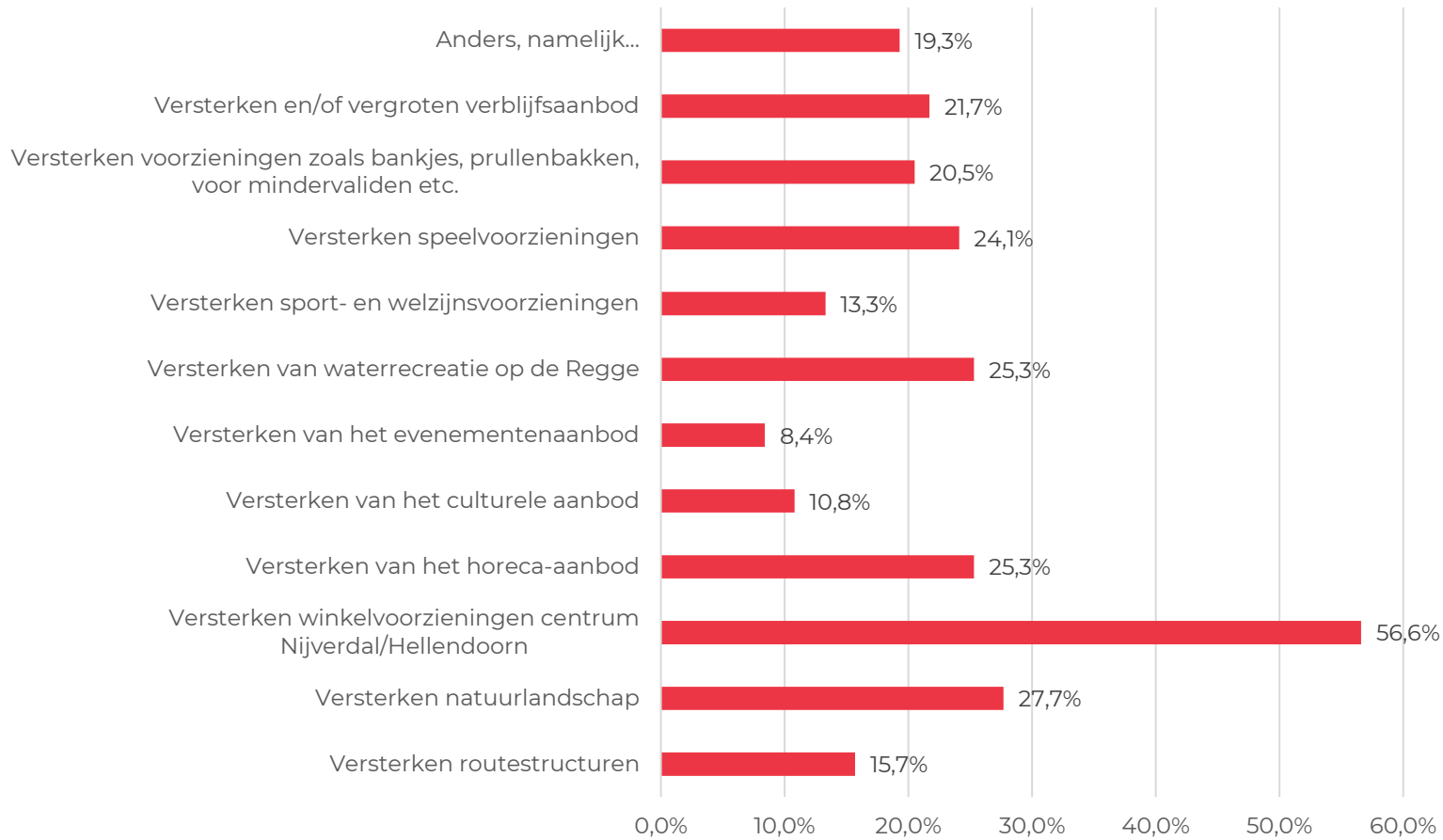
Ik profiteer als inwoner voldoende mee van voordelen T&R

Er is volop ruimte voor groei van aantal toeristen

Waar moet de nieuwe visie aandacht aan geven?

BIJLAGE H: BRONVERMELDING

Bij het opstellen van voorliggende visie is gebruik gemaakt van en/of rekening gehouden met de volgende documenten:

- › Beleidsdocumenten
- › Vrijtijdslandschappen - VTE input provinciale Omgevingsvisie (2022)
- › Analyse vragenlijst inwoners Omgevingsvisie Hof van Twente (2023)
- › Analyse Hellendoorn - Marketing Oost (2023)
- › Koopstromenonderzoek 2019, Hellendoorn
- › Kansenskaart Marketing Oost
- › Vitaliteit dagrecreatie Overijssel (2022)
- › Vitaliteit verblijfssector Overijssel (2020)
- › Hotels en de zakelijke bijeenkomstenmarkt in Overijssel (2021)
- › Perspectief Vrijtijdseconomie Twente 2030
- › Leefstijlvinder (2023)
- › VisitTwente.nl
- › VisitHellendoorn.nl
- › Toeristisch Bureau Hellendoorn

Dit rapport is met uiterste zorgvuldigheid tot stand gekomen op basis van deskundig onderzoek. Onderhavig rapport bevat een weergave en interpretatie van (delen van de) onderzoeksresultaten. Het is anderen toegestaan om (delen van) het rapport en gehanteerde methodieken en modellen te kopiëren, distribueren, vertonen, op te voeren zolang Ginder als maker van het werk wordt vermeld en het werk niet commercieel wordt gebruikt.

GINDER
Brugstraat 1a
5211 VS 's-Hertogenbosch
T: 088 210 02 00
E: info@wijzijnginder.nl
I: wijzijnginder.nl

